

Kunstiõpetuse ainekava üldosa

Orissaare Gümnaasium

Alus: Vabariigi valitsuse 16.01.2011 määrus nr1 „Põhikooli riiklik õppekava“, Vabariigi valitsuse 06.01.2011 määrus nr 2 „Gümnaasiumi riiklik õppekava“

Kunstiõppes on kesksel kohal õpilase aktiivne tegutsemine – uurimuslik tutvumine nähtuste ja seostega ning uute teadmiste saamine või rakendamine praktilises loomingulises töös. Nii kujutamise kui kujundamise ülesannetes puututakse alati kokku teose ülesehituse ja vormiküsimustega, teose loomine toob sisse tehnikate ja tehnoloogia-küsimused. Ülesannete ainestik või kontekst tuleb igapäevaelust või kunstiajalooost. See pakub võimalust nii infootsinguks kui ka teoste võrdlemiseks. Praktilise töö eel, ajal ja/või järel arutletakse teose sisu, vormi, sõnumite ja tõlgenduste üle.

Uut õpitakse töötsükli algul, omandatud teadmist või oskust rakendatakse loomingulises töös. Kuid samahästi võib uue teadvustamine toimuda praktilise töö järel eelnevalt kogetut sõnastades, üldistades ja laiendades. Kunsti võtteid ja vahendeid ning kõigivõimalikku elulist ainestikku kasutades toetatakse nii õpilase kunstiteadlikkuse kujunemist kui isiksuse üldist arenemist laiemas mõttes. Tähtsam kui spetsiaalsete teadmiste ja tehnikate omandamine, on see, et visuaalsed mõtlemis- ja väljendusviisid saaksid osaks õpilaste maailmast. Kunstiõppes tuleb maksimaalselt kasutada ära õpilaste erinevaid kogemusi, toetuda erinevatele meelele, viibida reaalselt erinevates keskkondades, anda õpilastele võimalus kogemusi ja kujutlusi sõnadesse panna. Õppeühikute ja ajamahtude kavandamisel tuleb olla paindlik ja vajadusel viia jooksvalt sisse muudatusi.

Õpetaja ehitab ülesanded igal õppeaastal erinevalt üles, lähtudes õpilastest, kooli ühisprojektidest ja kultuurisituatsioonist. Sama õpitulemuse saavutamiseks või sama õppesisu käsitlemiseks saab luua erinevaid õppesituatsioone (erinevateks õppeaastateks, erinevatele klassidele, vajadusel ka sama klassi erineva tasemega õpilastele), varieerides erinevaid õppesisu elemente, ülesande tingimusi, teemat, tehnikat, arutelude ainestikku, infoallikaid ja seoseid teiste õppeainetega. Kunstiõppele on omane täpse korduse vältimine, vaheldusrikkus ning uue leiutamine. Kunstiülesanne on looming, mille kujundamises on oma roll nii õpetajal, õpilasel kui konkreetsetel oludel.

Õppeülesanne

- Ülesanded peavad olema arendavad, uusi teadmisi, oskusi, kogemusi pakkuvad, vahelduvad, huvitavad, väljakutset pakkuvad, mõtlemist eeldavad ja erinevaid lahendusviise võimaldavad – seega vaheldusrikkad, et eelistatud ei oleks ükski mõtlemistüüp ega kujutuslaad.
- Ülesanne peab olema formuleeritud nii, et õpilasel on selge, mida talt oodatakse ja mida ta peab tegema. Esitatud nõuded peavad eeldama ja võimaldama uute teadmiste ja oskuste rakendamist.

- Ülesandes peavad olema tasakaalus ette antud piirangud ja valikuvabadused. Piiravaid, suunavaid tingimusi ei tohi olla liiga palju, oluline on, et õpilane suudaks keskenduda õpitud või õpitava uue osa mõtestamisele, harjutamisele ja loovale rakendamisele. Piirangud peavad ärgitama mõtlema ja otsima, valikuvabadus aga võimaldama eriilmelisi, isikupäraseid lahendusi.
- Ülesanded peavad olema jõu- ja eakohased, toetuma varem omandatule, kuid samas sisaldama uut. Head kunstiülesanded võimaldavad samade üldtingimuste juures erineva keerukusega lahendusi, pakkudes eduelamust igasuguse tasemega õppurile.
- Iga ülesanne võiks võimalust mööda olla loogiliselt eelmisega seotud. Kui eelmist lahendades ilmnes õpilastel mingi probleem või raskus, võiks järgmises sellele keskenduda.
- Uut õppeülesannet esitades peaks selle ühtlasi klassiga läbi arutama, õpetaja võib diskussiooni käigus veel muudatusi teha. Paralleelklasside ülesanded ei pea tingimata sarnased olema.
- Kui mõni ülesanne silmnähtavalt ei toimi (õpilastel puudub motivatsioon, nõuded on näiteks liiga kõrged või vähe pinget pakuvad), peab õpetaja nõudeid kiiresti kohandama, muutes ülesande elemente, väljundit, või oodatavat viimistlusastet. On ka võimalus, et ta peab võtma ette täiesti uue ülesande. Formaalselt tehtud töö ei vii soovitud õpitulemusteni.
- Vanuse kasvades peab õpilastel olema järjest suurem võimalus ise valikuid teha (tehnika, teema, probleemipüstitus). Ühes sellega kasvab ka vastutus oma valikute eest.

Kuna paljud kunstiülesanded on kasutusel esma- ja ainukordselt ning iga klass tuleb nendega kaasa just omal moel, siis saab tööks vajaliku aja määramine olla vaid ennustav ja umbkaudne, õppetöö käigus on õigem lähtuda lastest ja nende tööprotsessist. Sageli on õigustatud kulutada planeeritust rohkem aega, teinekord on aga targem jätta tulemused visandlikuks ja asuda järgmise ülesande kallale, et lapsed ei kaotaks huvi ja töö ei muutuks neile vastumeelseks.

Õppeülesande teemad

Kunstis on teema eelkõige kujutamisinestik, teose sisu ja sõnumiga seotu. Ainestikku leitakse kõikvõimalikest valdkondadest. Ainekava praktiliste tööde teemasid ei määratle. Loomulikult ei pea kõik ülesanded olema temaatilised, ent teema aitab panna õpitavat mõtestatud ja lapsele lähedasse emotsionaalsesse konteksti. Mida nooremad õpilased, seda enam aitavad väljapakutud teemad tööd alustades mõtteid koondada ja oma lahendusi leida.

Mida vanemad, seda rohkem peaks julgustama õpilasi ka ise ülesande tingimusi arvestades sobivat tööteemat leidma.

Õppe

diferentseerimine

Õpilased on erinevad ja igaühe erilisus on väärtuslik. Seetõttu tuleb püüda arvestada individuaalseid vajadusi ja eelistusi. Hea kunstiülesanne jätab samade põhitingimuste juures ruumi loomingule, isiklikele eelistustele ja valikutele ning erineva keerukusega lahendustele. Õpetaja peaks julgustama andekamaid õpilasi endale suuremaid väljakutseid seadma ja nõudlikumaid ülesandeid lahendama.

Õpilased vajavad ülesande täitmiseks erineval määral aega. Paralleelselt võib klassis olla käsil mitu ülesannet. Vajadusel võib julgustada mõnda õpilast visandlikumale teostusele, anda võimalus töö kodus lõpetada või pakkuda kiirematele lühiajalisi vaheülesandeid. Viimase võib õpilane ka ise püstitada.

Rahutud ja keskendumisraskustega õpilased vajavad pidevat tähelepanu ja tagasisidet. Neile on vaja lühiajalisi tegevusi. Ulatuslikumad ülesanded tuleks esitada selgepiiriliste etappidena, et iga osa tegemine annaks tunde millegi saavutamisest.

Õpilast tuleb suunata end proovile panema ka talle alguses rasketena tunduvates ülesannetes; iga ülesandega õpitakse midagi uut, kuigi algul harjumatuna tunduvat. Individuaalne lähenemine on vajalik ka seetõttu, et õpilasel tekiks õpitulemusena positiivne minapilt ja usk iseendasse.

Õppetegevused

Õppetegevus ei ole kunstis suunatud ühesuguste teoste loomisele. Õppeprotsess ja ülesanded peavad olema sellised, et iga laps leiaks ja säilitaks omapära, väljendusjulguse ja loomisrõõmu.

Õppeaine iseloomust lähtuvalt on selle raames toimuvad tegevused väga mitmekesised: kujutamine ja kujundamine, konstrueerimine, eneseväljendus erinevate meediumide abil, töövõtetega tutvumine ja erinevate töövahendite kasutamine grafiitpliatsist digitaaltehnikani, arutelud ja analüüsid, visuaalse materjali otsimine nii klassiruumis kui väljaspool seda, näituste külastamine ja näituste korraldamine jne. Õpetaja ülesanne on tagada, et kõik tegevused oleksid mõtestatud, eesmärgipärased ja loomingulised. Aasta-aastalt muutuvad

Õppetegevused õpilaste vajaduste ja eelistuste järgi diferentseeritumaks, suureneb visandamise-kavandamise osakaal, kirjeldus kasvab analüüsiks, erinevate tehnoloogiate iseärasusi ja võimalusi kasutatakse järjest avaramalt ja paindlikumalt.

Kodutööd harjutavad õpilasi käima silmad lahti ja märkama erinevaid visuaalseid aspekte kõikjal, kus nad liiguvad (ka mitmesugustes infokanalites, millega nad kokku puutuvad). Koduseks tööks võivad olla vaatlusülesanded, visandid, verbaalse ja visuaalse info otsimine, näituse külastamine, (loodusliku) materjali korjamine, klassis alustatud ülesande lõpetamine vms.

Õppetegevuse väljundid ehk õppeproduktid võivad lisaks visuaalsetele teostele olla ka uurimus, arutelul osalemine või õppeprotsessi dokumentatsioon.

Õppevormid

Kunstiõppesse sobivad järgmised töövormid: individuaalne töö, rühmatöö, projektõpe, õuesõpe, õppekäigud. Need võivad olla nii omavahel seotud kui ühest teiseks areneda.

Rühmatöö arendab koostööoskust, pakub võimalust katsetada erinevaid rolle, arendada üksteise häid ideid ja luua mängulist õhkkonda, ning luua suuremaid ja ajamahukamaid teoseid. Projektõpe aitab siduda teooriat ja praktikat, rakendada aktiivõppe meetodeid, lõimida erinevaid õppeaineid, hõlmata lisaks ainete tavapärasele sisule selliseid elulisi teemasid ja probleeme, mis kipuvad kooliseinte vahelt välja jääma.

Oluline roll on ka klassiruumist väljaspool toimuval. Lisaks vältimatutele muuseumides ja näitustel käimistele tehakse õppekäike erinevatesse loodus- ja tehiskeskkondadesse, kus võib toimuda eeltöö klassis tehtavale: otsitakse uusi teadmisi, kogemusi ja inspiratsiooniallikaid, tehakse visandeid või fotosid, kogutakse looduslikku materjali jms.

Hindamine

Nii numbrilise kui hinnangulise hindamise peafunktsioon kunstiõpetuses on anda tagasisidet töö tulemuslikkuse kohta ja motiveerida õpilast tema edasises tegevuses.

Hindamise objektiks võib olla nii valminud teos kui tööprotsess (sh kavandid, harjutused, visandid, pikemaajalise praktilise töö vaheetapid). Mahukamate, erinevat õppesisu integreerivate ülesannete puhul on põhjendatud hindamine mitme hindegga, et anda paremini tagasisidet erinevate oluliste aspektide kohta ning väärtustada iga õpilase mõtete ja lahenduse

isikupära. Et motiveerida õpilasi lisatööd tegema ja uusi sihte seadma, võib hinnata ka õpilaste head või väga head sooritust konkursil või ainevõistlusel.

Õpilastele tuleb anda võimalus osaleda hindamisprotsessis. See õpetab töid analüüsima ja erinevaid lahendusi väärtustama. Et õpilane oleks ajendatud uusi teadmisi, kogemusi ja oskusi omandama, on oluline toetada õpilase eneseanalüüsi – mida õpilane tundis ja õppis, mida ta soovib järgmisel korral teha teisiti jne. Soovitatav on kasutada õpimapi või portfoolio formaati. Samuti toetab õpilaste kaasamine positiivse minapildi kujunemist ja ajendab õpilasi aktiivselt õppeprotsessis osalema.

Lõiming

Kunst võimaldab nii teooria kui ka praktika kaudu lõimida kõiki üldpädevusi loomulikult igapäevasesse õppetöösse.

Väärtuspädevus. Kunst rõhutab kultuuriteadmisi ja ühisel kultuuripärandil põhinevat kultuuriruumi identiteedi osana. Kõigis tegevustes väärtustatakse individuaalset ning kultuurilist mitmekesisust. Käsitlevate teemade, analüüsivate kunstiteoste ja -sündmuste kaudu aidatakse kaasa eetiliste ja esteetiliste väärtushoiakute kujunemisele. Praktiline loominguiline tegevus ja selle üle arutlemine õpetavad teadvustama kunsti eneseväljenduse vahendina, hindama erinevaid ideid, seisukohti ja probleemilahendusi ning austama autorsust. Kasvatatakse teadlikku ja kriitilist suhtumist erinevatesse infokanalitesse.

Sotsiaalne pädevus. Uurimuslikud ja praktilised rühmatööd, arutlused ja esitlused ning ühistes kunstiprojektides osalemine kujundavad koostöövalmidust ja õpetavad väärtustama üksteise toetamist. Kultuurisündmustel osalemine aitab kujundada kultuurilist ühtsustunnet. Kunstiteoste üle arutledes harjutatakse oma seisukohtade kaitsmist ning teiste arvamustest lugupidamist. Kunstiõpe aitab teadvustada inimese kui kujundaja ja kasutaja mõju, juhtides teadlikult ning jätkusuutlikult tegutsema nii looduses kui ka inimeste loodud ruumilistes ja virtuaalsetes keskkondades.

Enesemääratluspädevus. Loovülesannetes saadav pidev tagasiside ja eneseanalüüs aitavad õppida tundma oma huve ja võimeid ning kujundada positiivset enesehinnangut. Kultuuriliste ja sotsiaalsete teemade käsitlemine aitab kujundada personaalset, sotsiaalset ja kultuurilist identiteeti (teemad nagu vaadeldavad kultuurinähtused, kunstiteoste ja muusikapalade ainestik ning sõnumid jne). Sihiks on integreerida noori nüüdisühiskonda ja toetada oma identiteedi väljendamist loomingu.

Õpipädevus kujuneb eriilmeliste ülesannete, õppemeetodite ja töövormide rakendamise kaudu, mis aitab õpilastel teadvustada ning kasutada oma õpistiili. Nii üksinda kui ka rühmas

lahendatavad uurimis- ja probleemülesanded eeldavad, et õpilane hangib info, analüüsib ja tõlgendab seda ning kasutab õpitud uudsetes olukordades. Õpilased saavad ise jõukohaseid ülesandeid luua, oma valikute sobivust kontrollida, uusi oskusi katsetada ning järjekindlalt harjutada. Pidev tagaside ja eneseanalüüs aitavad järjest suurendada õppija rolli oma õpitegevuse juhtijana.

Keelepädevus. Tähtsal kohal on kunstiteostest, -stiilidest, -ajastutest jms rääkimine, lihtsast argikeelsest kirjeldusest ainespetsiifilise keelekasutuseni. Oma tööde esitlemine ning aruteludes erinevate seisukohtade võrdlemine ja kaitsmine toetavad väljendusoskuse kujunemist ning ainealase oskussõnavara kasutamist. Referatiivsete ja uurimistöde koostamine eeldab teabetekstide mõistmist ning juhib kasutama mitmesuguseid info esitamise viise (teksti, joonist, skeemi, tabelit, graafikut). Tutvutakse kunsti kui kommunikatsioonivahenditega, õppides tundma kunstile omast mitteverbaalset keelt ning „tõlkides” sõnumeid ühest keelest teise.

Matemaatikapädevuse arengut toetavad kunstitunnis ülesanded, kus tuleb sõnastada probleeme, arutleda lahenduste üle, põhjendada valikuid ja analüüsida tulemusi; samuti analüüsida kunstikategooriaid (kompositsioon, struktuur, rütm jne), võrrelda ja liigitada erinevate nähtuste tunnuseid ning kasutada sümboleid.

Ettevõtlikkuspädevuse kujunemist toetavad üksi- ja rühmatöö, uurimuslikud ja probleemipõhised ülesanded ning õpitava sidumine nüüdisaegse igapäevaelu nähtustega. Kunstile on iseloomulik uuenduslike ja loovate lahenduste väärtustamine. Praktiline loovtegevus annab võimaluse katsetada ideede väljendamise ja esitlemise erinevaid võimalusi, leidlikult valides sobivaid meetodeid ning rõhutades oma tugevaid külgi. Õpitakse tegevust planeerima, võtma vastutust tööde lõpuni viimise ja tulemuse eest. Tutvutakse ka valdkonnaga seotud elukutsete ning institutsioonidega.

Lõiming teiste valdkonnapädevuste ja ainevaldkondadega

Nüüdiskultuurile on olemuslik interdistsiplinaarsus. Kunst on tihedalt seotud kõigi inimtegevuse valdkondade ning oma ajastu mõtteviisidega. Inimeseks olemine, sotsiaalsed suhted ja maailm on oma erinevates avaldumisvormides kunstide aines, seega teiste ainevaldkondadega suhestumine on kunstide loomulik osa.

Kunstiõppe ja teiste ainevaldkondade seostamiseks on palju võimalusi.

1. Väärtushoiakute kujundamine ja maailma kultuurilise mitmekesisuse teadvustamine.

Paljudes ainetes tutvutakse erinevate kultuuridega ning toetatakse kultuurilise ja sotsiaalse identiteedi kujunemist (kunstid, eesti keel ja kirjandus, võõrkeeled, ajalugu ja ühiskonnaõpetus, geograafia, käsitöö ja tehnoloogia, kehaline kasvatus). Kunsti kaudu saab

eriti hästi teadvustada kultuuridevahelist dialoogi ja loovust nüüdisühiskonna innovatsiooni allikana.

2. Kattuvate või lähedaste mõistete kasutamine (kompositsioon, struktuur, rütm, plaan, stiil, variatsioon, improvisatsioon, liikumine, dünaamika jm): kunst, muusika, keeled ja kirjandus, tehnoloogia, kehaline kasvatus.

3. Ainete sisust lähtuvate seoste esiletoomine:

1. sotsiaalainetest lähtudes vaadeldakse inimese suhteid teiste inimeste ja inimrühmadega ning erinevate kultuuride kommete ja pärimustega;
2. emakeelest ja võõrkeeltest lähtudes arendatakse verbaalset väljendusoskust, diktsiooni, funktsionaalset lugemisoskust ning infokanalite kasutamise oskust; kirjandusest lähtudes vaadeldakse eri ajastute ja kultuuride lugusid muusikas ja kunstis, teatri- ja filmikunstis;
3. loodusainetest lähtudes teadvustatakse inimese kuulmis- ja nägemismeele füsioloogilist eripära, õpitakse tundma looduskeskkonda ja selle eluvormide mitmekesisust ning helide, valguse ja värvide omadusi;
4. matemaatikast lähtudes arendatakse seoste loomise oskust ja loogilist mõtlemist (matemaatiline keel, struktuur, sümbolid ja meetodid);
5. käsitööst ja tehnoloogiast lähtudes arendatakse käelist tegevust ning loovat mõtlemist (loomise protsess, tehnoloogiad ja tehnikad);
6. kehalisest kasvatuses lähtudes arendatakse kehatunnetust, tähelepanu, motoorikat, reageerimiskiirust ja koordineerimist.

4. Ainevaldkondade piire ületavad õppeprojektid.

Lõiming läbivate teemadega

Kunstiõppes on võimalik kaasata kõiki läbivaid teemasid, kuigi mõnega on seotus tugevam. Teemad „**Väärtused ja kõlblus**” ning „**Kultuuriline identiteet**” on kunstiainetele eriomased. Õppesisus ja -tegevustes tutvutakse kohaliku ja maailma kultuuripärandiga, teadvustatakse kultuuri rolli igapäevaelus, kujundatakse avatud ja lugupidavat suhtumist nii erinevatesse kultuuritraditsioonidesse kui kaasaja kultuurinähtustesse. Samuti väärtustatakse uute ideede ning isiklike kogemuste ja emotsioonide loominguulist väljendamist. Õpilasi suunatakse osalema ühiseid väärtusi kujundavatel kunstisündmustel. Tähtis on noorte endi osalemine või esinemine kunstiüritustel ja näitustel.

Teemaga „**Elukestev õpe ja karjääri planeerimine**” seondub kunstis oma võimete ja huvide teadvustamine, nii ainespetsiifiliste kui ka üldisemate mõtlemis- ja tegutsemisstrateegiate, sh õpioskuste omandamine. Tutvutakse kunsti mitmekülgsete väljunditega igapäevaelus ning kunstiga seotud elukutsetega.

Läbiv teema „**Tehnoloogia ja innovatsioon**” on seotud kunstile omaste praktiliste loovtegevustega, mille vältel kasutatakse erinevaid oskusi ja vahendeid ning leiutatakse ja katsetatakse uusi võimalusi, toetades pidevalt muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas toimetuleva inimese kujunemist.

Eelnevaga haakub samuti läbiva teema „**Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus**” lõimimine kunstiõppesse. Kunstis, eriti kaasaegses kunstis, julgustatakse kujundama ja väljendama oma seisukohti ühiskondlike protsesside kohta ning katsetama oma ideede arendamist ja elluviimist.

Kunstiõppes teadvustatakse kunstitegevuste emotsionaalselt tasakaalustavat mõju, neist võivad alguse saada kogu elu kestvad harrastused. See lõimub nii elukestva õppe põhimõtte teadvustamise kui ka läbiva teemaga „**Tervis ja ohutus**”. Kunstis kasutatakse paljusid materjale ja töövahendeid, mille juures tuleb järgida ohutuse ja otstarbekuse printsiipe.

Jälgitakse enda tervise ja ohutuse nõudeid tööprotsessis, suurt tähelepanu pööratakse erinevatele keskkondadele ja nende teadlikule kasutamisele. Kunsti eriline panus teemade „**Keskkonna ja ühiskonna jätkusuutlik areng**” ning „**Teabekeskond**” käsitlemisel on valdkondliku vaatenurga lisamine. See hõlmab mitmekülgseid oskusi: näiteks informatsiooni leidmine kunsti kohta, visuaalse kommunikatsiooni väljendusvahendid ja keskkonna visuaalne kujundamine. Tutvutakse andmebaasidega, mediakeskkonna võimaluste ja ohtudega ning autorikaitse probleemistikuga.

I KOOLIASTE

Kunstiõpetus 1.kl

Miks me seda ainet õpetame?

Kunstidega tegelemise kaudu saadakse teadmisi erinevate väljendusvahendite ja kultuuride kohta, õpitakse tundma ennast ning mõtestatakse kunstide rolli ühiskonnas. Loomise, esitamise, teoste interpreteerimise ja analüüsimise kaudu õpitakse tundma traditsioonilisi ning nüüdisaegseid kunste, nende sisu, vorme ja tähendusi, kujundatakse mõistmist ning kriitikameelt. Kunstiõppe siht on omandada visuaalne haridus ning arendada mõtlemis-, koostöö- ja eneseväljendusoskusi, et toetada isiksuslikku arengut ning toimetulekut tänapäevases mitmekultuurilises muutuvmas maailmas. Kunst võimaldab õpilasel tunnetada endas loojat ning toetab seeläbi aktiivse maailmavaate omaksvõttu ja ettevõtlikku ellusuhtumist. Kunstiõpetuses on oluline mänguline, eksperimenteeriv ja uuriv käsitlus, mis toetab laste spontaanset eneseväljendust ning julgustab märkama ja vaatlema erinevaid nähtusi. Loovtööde ainet ammutatakse nii oma elust, lähiümbrusest kui ka kunstiloost. Teadmised ja tehnilised oskused omandatakse loova tegevuse käigus.

Milliseid oskusi õpilased saavad?

Visuaalse kompositsiooni baaselemendid (joon, värv, vorm, ruum, rütm).
Erinevate kunstitehnikate materjalid, tövõtted ning -vahendid (näit joonistamine, maalimine, trükkimine, kollaaž, pildistamine, vormimine jne).
Pildilised jutustused: joonistus, maal, illustratsioon, koomiks, fotoseeria, animatsioon.
Disain igapäevaelus: trükis, tarbevorm, ruum ja ehitis keskkonnas.
Turvaline ning keskkonnasäästlik tarbimine.
Kunstiteosed kohalikes muuseumides
Lähiümbruse loodus ja ehituskunst.

Mida me tundide jooksul teeme?

Esemete, olendite, sündmuste kujutamine omas laadis endale tähenduslikes töödes, lugude visuaalne jutustamine.
Mitmesuguste kunstitehnikate ja tövõtete õppimine, katsetamine ja loominguline rakendamine.
Muuseumide ja kunstinäituste külastamine, kunstiteoste vaatlemine ja aruteludes osalemine.
Lähiümbruse keskkonna, ehituskunsti ja disaini näidetega tutvumine. Makettide ja kujundustööde teostamine.
Oma tööde esitlemine, selgitamine; kaaslaste kuulamine ja nende tööde vaatlemine.
Töötamine iseseisvalt ja rühmas. Materjalide, tövahendite ja töökoha otstarbekas ning teisi arvestav kasutamine.

ÜLDTEEMAD:

1. Viltpliiats - viltpliiatsi, kui joone tegemise vahendi mõtestamine, lihtsad kujunduslikud ja eneseväljenduslikud ülesanded
2. Vormijoonistamine- joonega pinna saavutamine, keskelt väljapoole joonistamine, erineva iseloomuga joonte kordamine.
3. Kriiditööd- ühtlase värvipinna saavutamine, õigete kriiditöö võtete õpetamine.
4. Akvarellmaal- pintsli kasutamise tehnika paberil, värvikarbis, veetopsis, akvarellipintsli omaduste tundmine, värvide üksteisesse sulatamine paberil.
5. Guaššmaal- maalimine värvilisele taustale, värvi vedeldamine hapukoore paksuseni ja kattevärvü tunnetus, pintsli kasutamine, tausta katmine, guaššipintsli eristamine akvarellipintslist.
6. Trükitehnikad- pintsli trükk, lehetrükk, õuna-, kartulitrükk, saapatrükk või mõni muu esemetrükk, käetrükk näpuvärvidega.
7. Lihtsustatud paberbatika- rasvakriidi joonistuse katmine akvarelliga.
8. Põhivärvid- põhivärvide olemus, uute värvitoonide lihtsaid saamisvõtteid, värvide topsist võtmine, doseerimine, segamine uueks tooniks.
9. Kleepetööd- toonpaberist rebimistö, toonpaberist lõiketöö.
10. Šabloonitööd- lehešabloon, käsi šabloonina.
11. Ühistööd- üksikute kujundi detailide joonistamine viltpliiatsiga, väljalõikamine, ja liitmine tervikuks, ühisele alusele kinnitamine
12. Voolimine savist, plastiliinist- savi ja plastiliini kasutamine kolmemõõtmelisena, lihtsad plastilised vormid, võimalikult ühest tüki vormituna, materjali plastiliste omaduste tunnetama õppimine.
13. Meisterdamine- looduslikust materjalist, tehismaterjalist, paberist,

traadist seadeldised, lihtsate ühendusvõtetega.
Eesmärgiks ruumilised objektid.

14. Uued meediad- vestlused erinevatest kujutamisevõtetest: foto, video
15. Lõimimine- Kõik teemad on seotud arutelu ja vestlusega kodust, loodusest omavahelisest suhtlemisest, abistamisest ja käitumisest

Kunstiõpetus 2.kl

Miks me seda ainet õpetame?

Tehniliste oskuste süvendamine ja täiendamine, mille eesmärgiks on püsivuse, täpsuse ja korralikkuse arendamine. Loovuslikud ja mängulised ühistööd laste omavaheliste suhete arendamiseks. Ruumilist mõtlemist arendavad ülesanded. Inimkehas tulenevate mõõtsuhete tundmaõppimine. Lapse tundeelu ja väärtushinnanguid arendavad loovteemad.

Milliseid oskusi õpilased saavad?

Visuaalse kompositsiooni baaselemendid (joon, värv, vorm, ruum, rütm).
Erinevate kunstitehnikate materjalid, töövõtted ning -vahendid (näit joonistamine, maalimine, trükkimine, kollaaž, pildistamine, vormimine jne).
Pildilised jutustused: joonistus, maal, illustratsioon, koomiks, fotoseeria, animatsioon.
Disain igapäevaelus: trükis, tarbevorm, ruum ja ehitus keskkonnas.
Turvaline ning keskkonnasäästlik tarbimine.
Kunstiteosed kohalikes muuseumides
Lähiümbruse loodus ja ehituskunst.

Arvutikunsti alged

Mida me tundide jooksul teeme?

Esemete, olendite, sündmuste kujutamine omas laadis endale tähenduslikes töedes, lugude visuaalne jutustamine.

Mitmesuguste kunstitehnikate ja töövõtete arendamine, katsetamine ja loominguline rakendamine.

Muuseumide ja kunstinäituste külastamine (virtuaalnäitused), kunstiteoste vaatlemine ja aruteludes osalemine.

Lähiümbruse keskkonna, ehituskunsti ja disaini näidetega tutvumine. Makettide ja kujundustööde teostamine.

Oma tööde esitlemine, selgitamine; kaaslaste kuulamine ja nende tööde vaatlemine, soovitusel ja nõuanded (analüüs)

Töötamine iseseisvalt ja rühmas. Materjalide, töövahendite ja töökoha otstarbekas ning teisi arvestav kasutamine.

ÜLDTEEMAD

1. Viltpliiats - üksikute joonefaktuuride õpetamine.
2. Kriiditööd, värvipliiats- ühe tooni erinevad tugevusastmed, mitme erineva tooni ülestikku värvimise abil uue värvitooni saamine, värvipliiatsi töövõtted
3. Akvarellmaal- ühe tooni erinevate tumedusastmete saavutamine, värvide üksteisesse sulatamine paberil, värvide segamine alusel.
4. Guašmaal- põhivärvidest uute värvitoonide saamine paberil ja värvialusel, taustade maalimine
5. Guaši- kriidi segatehnika- kontuurid ja faktuurid
6. Trükitehnikad- papitrükk, materjalitrükk, tilgatrükk, faktuuritükk.
7. Paberpatika- künula ja akvarelliga mitmekihiline katmine, künula või rasvakriidi joonistuse katmine akvarelliga.
8. Kliiistrimaal- värvipindadega maalimine, kammi või sakiliseks lõigatud papiribaga faktuuri loomine.
9. Värvusõpetus- värvisegamisreeglid: tume heledasse, toonide eristamine, soojad külmad toonid
10. Kleepetööd- toonpaberist lõiketöö, toonpaberist rebimistö, aplikatsioonpilt.
11. Voltimine- paberist ruumiliste kujundite vormimine, nende täiendamine viltpliiatsigraafikaga või paberaplikatsioonidega.
12. Ühistööd- üksikute detailide joonistamine viltpliiatsiga, voltimine või maalimine, liitmine tervikuks, ühisele alusele kinnitamine
13. Voolimine savist, plastiliinist- ühtsest tervikust detailide välja venitamine, spiraalsest vorstist õõnesvormi voolimine, savi ja plastiliini kasutamine kolmemõõtmelisena.
14. Meisterdamine- looduslikust materjalist, tehismaterjalist, paberist,

- traadist seadeldised, ühendused liimi, õmbluste, naelte, nõöri, nõöpnõelte, traadi jms. abil ruumilised objektid.
- 15.Šabloonitööd- tasapinnalised esemed šabloonina, joonistatud šabloon, figuur šabloonina.
- 16.Suured ühistööd- seinale riputatud paberile joonistamine ja maalimine
- 17.Kehamõõtudega mõõtmine (vanad mõõtühikud) - ühenäpu joonlaud, kahenäpu joonlaud.
- 18.Omavalmistatud joonlauaga ringi joonestamine- mingi ringjoonega piiratud objekti või värviringi kujundamine.
- 19.Omavalmistatud mänguasjad- liigutatavad pabermänguasjad, puzzle.
- 20.Vormijoonistamine- joonega pinna saavutamine, keskelt väljapoole joonistamine, erineva iseloomuga joonte kordamine
- 21.Uued meediad- vestlused erinevatest kujutamisevõtetest: foto, video
22. Lõimimine- Kõik teemad on seotud arutelu ja vestlusega kodust, loodusest omavahelisest suhtlemisest, abistamisest ja käitumisest

Kunstiõpetus 3.kl

Miks me seda ainet õpetame?

Käeliste oskuste arendamine, tööde viimistlemine püsivuse arendamiseks, lihtsate kunstimõistete omandamine, eluliste ja päevakajaliste teemade kujutamine mõttemaailma avardamiseks ja tunde kasvatuks, esteetilised kategooriad, loovuse arendamine, kommunikatiivsus kunsti kaudu.

Milliseid oskusi õpilased saavad?

Õpime kujutama inimesi, loodust ja loomi. Kasutame kujutamiseks erinevaid võtteid ja tehnikaid. Õpime tundma värvide segamise võtteid ja värvide abil kujundama. Katsetame tunnete kujutamist. Tutvume rahvakunstiga ja selle erinevate võtetega. Õpime, mida tähendab abstraktne kunst ja kuidas seda tehakse, mis on rütm ja ornament. Mis vahe on kujutamisel ja kujundamisel. Millist kunsti tehakse arvutiga.

Mida me tundide jooksul teeme?

Esemete, olendite, sündmuste kujutamine omas laadis endale tähenduslikes töödes, lugude visuaalne jutustamine.

Mitmesuguste kunstitehnikate ja töövõtete arendamine, katsetamine ja loominguline rakendamine.

Muuseumide ja kunstinäituste külastamine (virtuaalnäitused), kunstiteoste vaatlemine ja aruteludes osalemine.

Lähiümbruse keskkonna, ehituskunsti ja disaini näidetega tutvumine. Makettide ja kujundustööde teostamine.

Oma tööde esitlemine, selgitamine; kaaslaste kuulamine ja nende tööde vaatlemine, soovitusel ja nõuanded (analüüs)

Töötamine iseseisvalt ja rühmas. Materjalide, töövahendite ja töökoha otstarbekas ning teisi arvestav kasutamine.

Uurime, mida tutvustavad meile kunstiõpikud.

Kavandame ja kujundame

ÜLDTEEMAD

1.Figuuri kujutamine, loomafiguurid-	esmane proportsioonide tutvustus, liigutuse kujutamine.
2.Trükkimine-	papitrükk, kriiditrükk, sümmeetriline trükk-värvaineks akvarell, guašš, õlivärv trükivärv.
3.Kleepetööd-	toonpaberist lõiketöö, toonpaberist rebimistö, mosaiik aplikatsioonpilt, kollaaž
4.Rahvakunst-	rahvariiete kujutamine, rahvakunsti motiivide kasutamine dekoratiivsetes töödes,
5.Vaatlused looduses ja inimkeskkonnas-	ilusa ja inetu mõiste selgitamine, vestlus.
6.Spontaanne looming-	muusika järgi joonistamine või maalimine.
7.Tundmuse kujutamine värvide ja joontega-	abstraktse kunsti esmatõed, rõhk joonel ja pinnal.
8.Dekoreerimine-	klassi kujundamine pühadeks.
9.Moekunst-	kõnelused moest, riietumiskultuurist, moenarrused.
10.Lauakatmine-kaunistamine.	laua kaunistamine, värvid, salvrätid, küpsisetordi

11.Värvid looduses-	sekundaarvärvuste segamine põhivärvustest, musta ja valge segamine.
12.Värvid elukeskkonnas-	ühe värvi erinevad toonid
13.Rütm-	rütmi mõiste avamine korduse ja pausi vaheldusena, vestlus, loovtöö.
14.Ornament (ribal) -	näiteid rahvakunstist, trükiornament.
15.Sümmeetria-	sümmeetria kirjatähtede, inimese ja loodusdetailide juures, sümmeetriatrüki kasutamine.
16.Loovtööd-	fantaasiakujundite loomine erinevates tehnikates.
17.Natuurist joonistamine-	koolikott või muututtav ese viltpliiatsitega.
18.Lõige, plaan, vaade-	arhitektuuri mõiste tutvustamine, lõike ja plaani eripära selgitamine, lõike joonistamine.
19.Uued meediad-	vestlused erinevatest kujutamisevõtetest: foto, video
20. Lõimimine-	Kõik teemad on seotud arutelu ja vestlusega kodust, loodusest omavahelisest suhtlemisest, abistamisest ja käitumisest õpilased räägivad oma tööst , analüüsivad teiste töid ja nõustavad kaaslasi

II KOOLIASTE

Kunstiõpetus 4.kl

Miks me seda ainet õpetame?

Arendame lapse loovust, käelist osavust, väljendusoskust ja mõtlemisvõimet. Kunstiõpetus on käe ja aju koostöö treening. Loovülesannete kaudu tutvustame paljusid eluvaldkondi ja seostame õpitud oskusi igapäevaeluga ja teiste õpivaldkondadega. Kasvatame lastes töökust ja püsivust ülesannete täitmisel. Õpetame suhtlemiskultuuri ja abivalmidust. Anname lapsele võimaluse kogeda eduelamust meeldiva tegevuse kaudu. Arendame huvi kunsti ja kultuurinähtuste vastu. Õpetame hindama teiste loodut ja väärtustama rahvuslikku kultuuripärandit.

Milliseid oskusi õpilased saavad?

Arenevad kunstialased võimed, lisanduvad uued tööoskused, käeline osavus täieneb, suureneb oskus ennast kunsti abil väljendada, maailmapilt avardub.

Mida me tundide jooksul teeme?

Joonistame, maalime, teeme joonetöid- graafikat, värvusõpetust, õpime inimest kujutama, teeme ruumilisi ülesandeid, loovtöid, vormiõpetust ja kujundusülesandeid.

ÜLDTEEMAD

1. Värviring-	ühistööna värvipaberite toonimine põhivärvide segudega, värviringiks järjestamine, kinnitamine ümber tahvli või klassi seinte.
2. Soojad ja külmad värvi- toonid-	tööd ühtses koloriidis.
3. Peegeldus-	peegelduse olemus, vestlus, sümmeetriatruki kasutamine peegelduse kujutamisel.
4. Ruumilisuse kujutamine-	esiplaan ja tagaplaan, objektide kattumine.
5. Illustratiivsed tööd-	legendi, muistendi, jutustuse illustreerimine.
6. Hoone kujutamine natuurist-	vaatlus, mõõtmine pliiatsi abil.
7. Esivanemate kunst-	tutvumine kunstiajaloo, ürgaja kunst
8. Perspektiivi algteadmised, värvusperspektiiv-	ruumiline kujutus tasapinnal, kaugemad objektid väiksemad ja värvitoonid heledamad.
9. Šabloonitööd pritsimistehnikas-	miniatuurpildid, ruumilisuse saavutamine mitme värvi abil ja šablooni kasutamine aplikatsioonina
10. Teemade konkurss-	vaba teema pakkumised ja nendest sobivate valik klassis teostamiseks
11. Akvarellitehnikad-	maalimine ettejoonistuseta kuivale ja märjale pinnale
12. Inimese kujutamine-	proportsioonid, nahatoon, liikumine.

13. Kompositsioonivõtted-	paigutus, raskuskese värvidel, õpilaste omapoolne analüüs lehe poolitamise abil
14. Joone omadused-	abstraktne kompositsioon: rahulikud ja rahutud jooned
15. Näoilmed-	kulmud, suu, silmad
16. Loovtööd	tegelaskujude, situatsioonide ja miljöö loomine
17. Guašimaal	tööjärjekorra õppimine: alustamine taustast, siis pealemaal, viimistlus
18. Õlipastell	maalivõtete kasutamine
19. Riipimistehnika	värvilise tausta ja graafilise joone koosmõju
20. Voltimisülesanded	lihtsa tarbevormi kujundamine
21. Voolimismassidest ehted ehteks liitmine	lihtsate motiivide kujundamine ja
22. Plaani kujutamine	elukeskkonna kujutamine ruumilise plaanina
23. Mosaiik-	mõiste selgitamine, ajalehe värvipaberitest mosaiikpildi koostamine, trükitud mosaiikpilt
24. Uued meediad	lihtsate kujundusprogrammidega tutvumine arvutiklassis, virtuaalnäitused
25. Lõimimine	Keskkonnateemad, sõprus, käitumine, suhtluskultuur, arutlus- analüüs.

Kunstiõpetus 5.kl

Maht: 1 Klass: 5 Moodul: Kohustuslik õppeaine

Miks me seda ainet õpetame?

Arendame lapse loovust, käelist osavust, väljendusoskust ja mõtlemisvõimet. Kunstiõpetus on käe ja aju koostöö treening. Loovülesannete kaudu tutvustame paljusid eluvaldkondi ja seostame õpitud oskusi igapäevaeluga ja teiste õpivaldkondadega. Kasvatame lastes töökust ja püsivust ülesannete täitmisel. Õpetame suhtlemiskultuuri ja abivalmidust. Anname lapsele võimaluse kogeda eduelamust meeldiva tegevuse kaudu. Arendame huvi kunsti ja

kultuurinähtuste vastu. Õpetame hindama teiste loodut ja väärtustama rahvuslikku kultuuripärandit.

Milliseid oskusi õpilased saavad?

Arenevad kunstialased võimed, lisanduvad uued tööoskused, käeline osavus täieneb, suureneb oskus ennast kunsti abil väljendada, maailmapilt avardub, kasvab töökus ja oskus oma tööd planeerida.

Mida me tundide jooksul teeme?

Õpime maalimist, joonistamist, rütmi, spontaanset kujutamist, värvusõpetust, filmikunsti, plastilist anatoomiat, sümmeetriat, monokroomset kujutamist, ruumilisi ülesandeid, keraamikat

ÜLDTEEMAD

1. Tutvumine eesti vanemate kunstnike loominguga- J. Köler, E. Viiralt, A. Laikmaa, K. Raud.
2. Keraamika põhitõed, tehnoloogia põhimõtted- keraamika ajalugu, keraamilise vormi iseärasused.
3. Pisiplastika savist loomad liikumises
4. Värviring Itteni järgi põhitoonid ja nende vahevärvide kolm astet, vastandvärvuste õppimine ja nende omavaheline mõju.
5. Värvid looduses kaitse-, hoiatus-, meelitus- ja ohuvärvid
6. Värvuste mõju teistele toonidele- tööd ühtses koloriidis.
7. Süsi, sangviin- vaade aknast, kujutamine natuurist.
8. Ruumilisus ja kauguse kujutamine- esiplaan ja tagaplaan, objektide kattumine, kauguses objektid väiksemad ja värvitoonid heledamad.
9. Figuuri proportsiooni õppimine- figuuri jagamine kaheksaks võrdseks osaks
10. Portree- näo proportsioonid
11. Ornament piiramata pinnal, kombinatoorika värvide sobivuse leidmine, ühtse terviku saavutamine, dekoratiivne kleeptöö, sobib

lihtsatest geomeetrilistest kujunditest-	ühistööks.
12. Filmikunsti põhitõed, üldplaan, suur plaan, vaheplaanid-	kuuest kaadrist "filmi" koostamine kasutades ajaleheväljalõikeid, filmiajaloo tutvustamine.
13. Vitraaž-	paberlõige liidetud toonitud läbipaistva paberiga, vestlus, näited.
14. Koomiks-	anekdoodi või jutukese loomine sarjana, sarjapiltide ajalugu, kujutamisevõtted.
15. Pliiatsijoonistus	loodusvormid, varjutamisvõtete tutvustus
16. Loovülesandeid 17. Graafiline faktuur-	näitusetööd, vaba teema- eelnev pealkirjastamine erinevaid joonetöid pasta- või viltpliiatsiga.
18. Uued meediad	lihtsate kujundusprogrammidega tutvumine arvutiklassis, virtuaalnäitused, videod
19. Lõimimine	Keskkonnateemad, sõprus, käitumine, suhtluskultuur, arutlus- analüüs. Vastastikune nõustamine.

Kunstiõpetus 6.kl

Miks me seda ainet õpetame?

Arendame lapse loovust, käelist osavust, väljendusoskust ja mõtlemisvõimet. Kunstiõpetus on käe ja aju koostöö treening. Loovülesannete kaudu tutvustame paljusid eluvaldkondi ja seostame õpitud oskusi igapäevaeluga ja teiste õpivaldkondadega. Kasvatame lastes töökust ja püsivust ülesannete täitmisel. Õpetame suhtlemiskultuuri ja abivalmidust. Anname lapsele võimaluse kogeda eduelamust meeldiva tegevuse kaudu. Arendame huvi kunsti ja kultuurinähtuste vastu. Õpetame hindama teiste loodut ja väärtustama rahvuslikku kultuuripärandit. Selles vanuses laps vajab veel käelist eneseväljenduse võimalust.

Milliseid oskusi õpilased saavad?

Arenevad kunstialased võimed, lisanduvad uued tööoskused, käeline osavus täieneb, suureneb oskus ennast kunsti abil väljendada, maailmapilt avardub, kunstivaldkondade tundmine täieneb, kasvab töökus ja oskus oma tööd planeerida. Õpitakse tundma lihtsaid kunstitermineid.

Mida me tundide jooksul teeme?

Joonistame, maalime, õpime mis tähendusega on märgid ja sümbolid, õpime rahvakunsti kujutusvõtteid, tutvume disainiga, figuuriõpetusega, kirjaõpetusega, naturist kujutamisega, keraamikaga, teeme arvutikunsti.

ÜLDTEEMAD

1. Karikatuur- naljapildi loomine. erinevus koomiksist.
2. Märgid, sümbolid, firma logo, reklaam- vestlus, näiteid väljalõigetena.
3. Kirjagraafika, tutvustamine, eesti väljalõiked šriftidest, kirjakuju- groteskkirja kujundamine- kirjakunstnikke, lintkirja kujundamine.
4. Figuuri proportsiooni õppimine- skeleti ja plastilise anatoomia mõiste, liikuva šabloni tegemine, erinevate liigutuste kujutamine šabloni abil.
5. Mask- ajaloolise maski tutvustamine, eri rahvaste maske, maskeerimine eesti rahvatavandis - mardid, kadrid.
6. Natüürmort- vaatlus, vaikelu mõiste selgitamine, esemete vaba paigutamine, valguse ja varjuga vormimine, natüürmordi ajalugu.
7. Figuraalne kompositsioon- vabal teemal 5-6 figuuri liikumises.
8. Ruumilisi kujundusobjekte- voltimine, pakenditest ruumiliste objektide loomine, looduslikest materjalidest objektid, ühistööd.
9. Pisiplastika, skulptuur, monumentaalskulptuur, reljeef- vormimine pöidla- ja vorstitehnikas
10. Absurdi mõiste kunstis vestlus, ajalehe väljalõikele lisatud joonistus.
12. Plakat- idee sõnastus, pildiline kujutis, teostus vabas tehnikas.
13. Kujundustöö- T-särk, temaatiline.
14. Papi-, materjalitrükk- trükivärvi või guašiga.
15. Visuaalse kunsti liigid- vestlus.
16. Värvitoonide segunemise tabel- elementaartabel

17. Disaini mõiste-	vestlus, väljalõiked objektidest, ajurünnak, ergonoomika
18. Joonistamine	keerukas loodusobjekt, varju kujutamine
19. Uued meediad	lihtsate kujundusprogrammidega tutvumine arvutiklassis, virtuaalnäitused
20. Lõimimine	Keskkonnateemad, sõprus, käitumine, suhtluskultuur, arutlus- analüüs.

III KOOLIASTE

Kunstiõpetus 7.kl

Miks me seda ainet õpetame?

Arendame lapse loovust, mõtlemisvõimet, väljendusoskust ja käelist osavust. Kunstiõpetus on käe ja aju koostöö treening, Arenevad kunstialased võimed, lisanduvad uued tööoskused, suureneb oskus ennast kunsti abil väljendada, maailmapilt avardub Loovülesannete kaudu tutvustame paljusid eluvaldkondi, seostame õpitud oskusi igapäevaeluga ja teiste õpivaldkondadega. Kasvatame lastes töökust ja püsivust ülesannete täitmisel. Õpetame suhtlemiskultuuri ja abivalmidust. Anname lapsele võimaluse kogeda eduelamust meeldiva tegevuse kaudu. Arendame huvi kunsti ja kultuurinähtuste vastu. Õpetame hindama teiste loodut ja väärtustama rahvuslikku kultuuripärandit. Tekitame huvi maailma ja eesti kunsti vastu.

Milliseid oskusi õpilased omandavad?

Arenevad käelised oskused, ruumitaju tasapinnal, hele-tume kujutusvõtted, kompositsiooni tunnetus, abstraktse mõttemaailma arenemine, kaasaegsest kunstist arusaamine.

Mida me tundide jooksul teeme?

Maalime, joonistame, õpime graafika väljendusvahendeid- joonetööd, trükitehnikad, kujutame ruumilisust, lahendame kompositsiooniülesandeid, teeme värvusõpetuse ülesandeid, õpime figuuri proportsioone, teeme loovtöid ja kujundusülesandeid

ÜLDTEEMAD

1. Graafika.-	joone erinev olemus, joonega kujutamise võtted, eesti graafikute looming.
2. Joonefaktuurid-	faktuuriga hele-tumedusastmete saavutamine.

3.Sõe-ja sangviinitehnika, pliiatsijoonistus-	fantaasiatööd.
4.Kompositsiooni mõiste-	joonte kompositsioon looduspildis.
5.Kombinatorika tasapinnal-	must-valge ruutude kombinatorika, kõverjoonega poolitatud ruutude kombinatorika. Etteantud reeglite järgi tegutsemine
6.Skulptuuri mõiste-	vestlus, pildimaterjal, savist reljeefi vorm naturaalmaterjalidest jäljenditega -kipsreljeefi valamiseks.
7.Portree natuurist-	näo proportsioonid, modelleerimine valguse ja varjuga, näiteid kunstist.
8.Kontrasti mõiste-	negatiiv ja positiiv aplikatsioonitehnikas, kontrast laiemas tähenduses, vestlus.
9.Objekt natuurist-	vaatlus, lihtsa eseme kujutamine ruumilisena, pliiats. Omavari, langev vari.
10.Arhitektoonika tasapinnal	elementaar-geomeetriliste kujundite kombinatorika seotud värviõpetusega.
11.Ruumiline arhitektoon-	olemasolevatest materjalidest (pakendid), funktsionalistliku arhitektuuri mõiste.
12.Arhitektuuri ajalugu-	vestlus, näited.
13.Vapid-	heraldika mõiste, ajalugu, suguvõsa vapi kujundamine.
14.Ruumiline kujutus tasapinnal-	ruumilise konstruktsiooni kujutamine kaldvaates.
15.Uued meediad	foto, video, arvutikunst
16.Lõimimine	Keskkonna, suhtluse ja käitumise arutelu-analüüs.

Kunst 8.kl

Miks me seda ainet õpetame?

Arendame lapse loovust, mõtlemisvõimet, väljendusoskust ja käelist osavust. Kunstiõpetus on käe ja aju koostöö treening. Arenevad kunstialased võimed, lisanduvad uued tööoskused, suureneb oskus ennast kunsti abil väljendada, maailmapilt avardub Loovülesannete kaudu tutvustame paljusid eluvaldkondi, seostame õpitud oskusi igapäevaeluga ja teiste õpivaldkondadega. Kasvatame lastes töökust ja püsivust ülesannete täitmisel. Õpetame suhtlemiskultuuri ja abivalmidust. Anname lapsele võimaluse kogeda eduelamust meeldiva tegevuse kaudu. Arendame huvi kunsti ja kultuurinähtuste vastu. Õpetame hindama teiste loodut ja väärtustama rahvuslikku kultuuripärandit. Tekitame huvi maailma ja eesti kunsti vastu vastu.

Milliseid oskusi õpilased omandavad?

Areneb loov mõtlemine, abstraktse kunsti mõistmine. Täienevad teadmised värvusõpetusest, 20. saj modernistlikust kunstist. Omandatakse perspektiiviõpetuse võtteid, tutvutakse digitaalkunstiga ja ruumiliste kujutusvõtetega, mõistetakse disaini olemust.

Mida me tundide jooksul teeme?

Maalime, joonistame, õpime graafika põhimõtteid, tutvume op-kunstiga, teeme paberlõiget, tutvume Picasso loominguga, kujutame naturist, õpime valgust ja varju kujutama, teeme kompositsiooniülesandeid, teeme keraamikat, õpime kujutama perspektiivi, teeme krokiijoonistust, figuraalset kompositsiooni

ÜLDTEEMAD

1.Eksliibris-	vestlus, näited, kavand, teostus.
2.Abstraktne värvi-kompositsioon-	värvi ja vormi mõju abstraktses teoses, tundeelamuse loomine, vestlus.
3.Op-kunst-	mõiste selgitamine, näiteid kunstiajaloost, must-valge konstruktiivne töö tasapinnal.
4.Natuurist figuuri kujutamine-	figuuri proportsioonid, plastilise anatoomia mõiste, teadlik proportsioonide moonutamine, näiteid K. Raua loomingust ja kaasaegsest eesti kunstist.
5.Origami,paberi voltimine-	ruumilised paberobjektid, ühistöö.

6.Paberlõiked-	tasapinnalised kujutised väljalõigetena, kontuuri mõiste, dekoratiivne kujutuslaad.
7.Op-kompositsioon-	Vasarely loomingu tugev, põhivärvide segustamisel saadud toonide kompositsioon, ühistöö.
8.Valguseja varju kujutamine-	lihtsad varjude tekkimise katsed, nende visandlik kujutamine.
9. Keeruka eseme joonitamine pliiatsiga-	materjali edastamine, ruumilisus, varjutamine. ja läigete kujutamine
10. Picassolik portree-	Picasso loomingu ja elukäigu tutvustamine, erinevate näoosade vaba kompositsioon.
11.Perspektiivi mõiste-	perspektiivi ajalugu, näited kunstiteostest, vestlus, töid joonperspektiivis.
12. Disain	toote analüüs, idee leidmine visandamine
13.Uued meediad	lihtsate kujundusprogrammidega tutvumine arvutiklassis, virtuaalnäitused
14.Lõimimine	Keskkonnateemad, sõprus, käitumine, suhtluskultuur, arutus- analüüs.

11

Kunst 9.kl

Miks me seda ainet õpetame?

Arendame lapse loovust, mõtlemisvõimet, väljendusoskust ja käelist osavust. Kunstiõpetus on käe ja aju koostöö treening. Arenevad kunstialased võimed, lisanduvad uued tööoskused, suureneb oskus ennast kunsti abil väljendada, maailmapilt avardub Loovülesannete kaudu tutvustame paljusid eluvaldkondi, seostame õpitud oskusi igapäevaeluga ja teiste õpivaldkondadega .Kasvatame lastes töökust ja püsivust ülesannete täitmisel. Õpetame suhtlemiskultuuri ja abivalmidust. Anname lapsele võimaluse kogeda eduelamust meeldiva tegevuse kaudu. Arendame huvi kunsti ja kultuurinähtuste vastu. Õpetame hindama teiste loodut ja väärtustama rahvuslikku kultuuripärandit. Tekitame huvi maailma ja eesti kunsti vastu vastu.

Milliseid oskusi õpilased omandavad?

Oskavad kujutada värvidega erinevates maalitehnikates. Suudavad kujundada tarbograafikat ka digitaalselt. Tunnevad graafika põhivõtteid, oskavad modelleerida valguse ja varjuga, kujundavad šrifte, saavad uusi teadmisi 20. saj. Modernismist. Tutvuvad 21. saj. kunstivõtetega. Teavad millised ülesanded on arhitektuuril, loovad fantaasia- linnaruumi, teavad konstruktiivse kunsti loomise võtteid.

Mida me tundide jooksul teeme?

Maalime, joonistame, kujutame figuuri, teeme graafikaülesandeid, tutvume sürrealistliku kunstiga, lahendame disainiülesannet, teeme ruumilisi töid, kollaaži, tutvume ornamendi loomise võtetega ja rahvakunsti nähtustega, mõtestame kunsti ülesannet ühiskonnas.

ÜLDTEEMAD

1. Groteskkiri-	groteskkirja tähestik, üldised põhimõtted, erinevus laisule kirjast, näiteid kirjakunstist.
2. Initsiaalid-	mõiste tutvustamine, ühtses stiilis tähekujunduse loomine.
3. Graafiline disain-	pakendi konstrueerimine, must-valge konstruktiivne kujundus, aktsendi tekitamine värvi või šriftiga.
4. Embleemi kavandamine-	sümboli leidmine, teksti kasutamine, proportsioneerimine, kompositsioon.
5. Arvutograafika-	lihtsa kompositsiooni võimalus arvutil, must-valge kujundus, faktuuride kasutamine.
6. Ornament-	andmepankade loomine, detaili valik, motiivi loomine, motiivi kombinatoorika, ribaornament, võrdlus arvuti-tööga, seos loomingulise protsessiga üldisemas mõttes.
7. Faktuuritööd-	erinevad joonte rütmid, jämedused, tööd joonlauaga.
8. Kunstistiilide lühitutvustus-	vestlus 20. saj kunst
9. Kunstiliigid	vestlus
10. Absurd kunstis-	ühisprojekt, protsessuaalne kunst, seosed video- ja fotokunstiga.
11. Sürrealistlik kunst	rühmatöö kavandamisperioodis- pimejoonistus
12. Kunst kui keel, kuidas	

mõista kaasaegset kunsti-
13.Uued meediad

diskussioon.
lihtsate kujundusprogrammidega tutvumine
arvutiklassis, virtuaalnäitused

14.Lõimimine

Keskkonnateemad, sõprus, käitumine,
suhtluskultuur, arutus- analüüs.

IV KOOLIASTE

Kunst 1k

Miks me seda ainet õpetame?

Kunst on nähtus, mis kuulub tähtsa osana inimkultuuri juurde. Kunst on laiem nähtus kui joonistused ja maalid. Kunstiõpetuse kursus selgitab, mis tähtsus on olnud kunstil inimkonna arengus, kuidas kunst on muutunud ühiskonna muutudes. Miks inimesed on erinevatel ajastutel ennast erinevalt väljendanud ja mida erinevad kunstiteosed oma ajastu inimestest jutustavad. Teadmised kunstist võimaldavad paremini mõista inimkonna minevikku ja tänapäeva. Kunst eksisteerib maailmas meist sõltumatult ja kui me sellest ei huvitu, on meie elu mõistmine selle võrra vaesem. Kunstitunnis omandatud teadmised annavad eelduse kunsti nautida ja sellest osa saada. Kunstitunnis õpitakse võrdlema, analüüsima, järeldama, põhjendama, kirjeldama, seostama. Faktiteadmistele tugineb analüüs ja sellele omakorda süntees.

Milliseid oskusi õpilased saavad?

Omandatakse oskus liigitada analüüsida kunsti- ja kultuurinähtusi inimühiskonnas. Visualiseeritakse oma teadmisi kujutava kunsti kaudu ja esitatakse loovülesandeid kirjalike töödena. Omandatakse teadmisi varastest kultuuridest, millele toetub kogu hilisem euroopa kultuur ja kunst

Mida me tundide jooksul teeme?

Õpime, mis on kunst ja milline osa on tal kultuuris. Tutvume erinevate kunstiliikidega ja nende osaga meie igapäevaelus. Õpime millised on kujutava kunsti alaliigid. Joonistame "Kunstipuu" Uurime, miks inimesed hakkasid kunsti tegema ja millal? Tutvume kiviaja kunstiga, esimeste kõrg-kultuuride kunstiga. Kujutame egiptuse poosis inimest. Tutvume antiikkultuuri ja kunstiga. Uurime religiooni mõju kunstile ja kuidas kunst muutub kui ühiskonnakorraldus muutub. Õpime kuidas saab alguse kristlik kunst ja kuhu kaob antiikkultuur. Tutvume kunstiga Bütsantsis ja selle mõjudega eesti kultuurile. Õpime millest on mõjutatud varase keskaja kunst. Õpime kuidas varasel keskajal hakkas arenema kristlik kultuur ja kuidas see väljendus kunstis. Räägime religiooni arengust, kujutleme kuidas tundis ennast keskaja inimene ja mida tähendas talle kunst. Võrdleme erinevaid perioode kunstikäsitluses. Uurime, millal euroopalik kunst jõudis Eestisse. Tutvume keskaegse kunstiga Eestis. Õpime, mida tõi endaga kaasa humanismi teke ja mis sai tõukeks renessansskunsti arengule. Võrdleme erinevaid renessansiperioode ja õpime tuntumate

kunstnike loomingut tundma. Arutleme, mida nende teosed väljendavad. Tutvume erinevate barokimeistritega ja võrdleme baroki erinevaid suundi. Teeme Power Point esitluse ühe tuntud kunstniku loomingust.

1. Ajurünnak
2. Kultuur
3. kunstiliigid
5. Eelajalooline kunst
6. Mesopotaamia kunst
7. Egiptuse arhitektuur ja maalikunst
8. egiptuse skulptuur
9. Egeuse kunst
10. Kreeka arhitektuur
11. Kreeka skulptuur
12. Kreeka keraamika
13. Rooma skulptuur
14. Rooma arhitektuur
15. rooma maal ja mosaiik
16. Varakristlik ja bütsantsi kunst
17. Romaani arhitektuur
18. Varakeskaegne kunst
19. Gooti arhitektuur
20. Gooti skulptuur ja vitraaž
21. Gooti maal
22. Vararenessansi arhitektuur
23. Vararenessansiskulptuur
24. Vararenessansi maalikunst
25. Vararenessanss madalmaades
26. Kõrgrenessanss Itaalias
27. Kõrgrenessanss Madalmaades ja Saksamaal
28. Manerism
29. Itaalia, Hispaania
30. Flandria barokk
31. Madalmaade barokk
32. Prantsuse barokk
33. Barokkarhitektuur
34. Barokkskulptuur
35. Rokokoo

Kunst 2k

Miks me seda ainet õpetame?

Kunst laiemas tähenduses on inimeste looming ja väljendusvahend. Kunstipärandiga tutvunud inimene saab võimaluse mõista mida tundsid, oskasid ja teadsid varasemad kultuurid. Kunst õpetab tolerantsust, võimaldab mõista inimühiskonna arenguid, paneb mõtlema paljudele kultuuriprobleemidele. Kunst erinevatel tasemetel ümbritseb meid kõikjal ja ilma seda mõistmata ei mõista me ka paljut, mis sünnib meie ümber. Kunstipärandi tundmine on kultuurse inimese tunnuseks. Teadmised kunstist võimaldavad paremini mõista inimkonna minevikku ja tänapäeva. Kunstiteosed võimaldavad näha seda maailma, mida nägid inimesed

aastasadu ja -tuhandeid tagasi. Kunstitunnis omandatud teadmised annavad eelduse kunsti nautida ja sellest osa saada, seda õppida kas huvi- või erialana.

Milliseid oskusi õpilased saavad?

Kahel kursusel õppinud noor teab maailma olulisemaid kunstiväärtusi ja oskab neid hinnata. Teab eesti kunsti arengulugu ja tuntumaid kaasaegseid kunstnikke. Oskab ära tunda erinevaid kunstiliike ja mõistab nende osa oma elus. Teab, mis nõuded on kvaliteetsel disainil. Teeb vahet massikunstil ja elitaarsel kunstil. Mõistab, miks erinevates kultuurides on kunst erinev. On tolerantne erinevate kunstinähtuste suhtes. On loominguline, analüüsiv ja avatud kunstile ka oma edaspidises elus. Kunstitunnis õpitakse võrdlema, analüüsima, järelutama, põhjendama, kirjeldama, seostama. Faktiteadmistele tugineb analüüs ja sellele omakorda süntees.

Mida me tundide jooksul teeme?

Arutleme, mida tõi kunsti Suur Prantsuse Revolutsioon. Millised revolutsiooniideed kandusid kunsti, kuidas mõjus ametlikult tunnustatud kunst- akademism uutele arenevatele kunstisuundadele: romantism, realism, impressionism. Uurime, miks oli impressionism nii murranguline kunsti üldises arengus. Tutvume uue kunstikäsitlusega 19.-20. saj. vahetusel, milliseid ülesandeid püstitavad kunstnikud enesele. Kuidas mõjutab teaduse ja tehnika areng kunsti 20. saj alguses. Uurime, mis toimub kunstis I Maailmasõja puhkemisel. Millised on kunstnike hoiakud ühiskonnas toimuvale. Analüüsime millised kunstisuunad on üksteist mõjutanud ja kuidas saab alguse uut liiki kunst- disain. Analüüsime sotsialistliku revolutsiooni mõju nõukogude kunstile, võrdleme Euroopa totalitaarsete režiimide kunsti. Uurime, kuidas mõjutab kunsti II MS. Miks kandub kunsti arengukeskus Ameerikasse? Uurime kuidas areneb Lääne kunst kuni tänapäevani. Eraldi tutvume eesti kunsti arenguga kuni tänaseni ja kuidas arenes eesti kunstiharidus. Uurime kuidas mõjutas meie kunsti 20.saj. euroopa kunst ja milline mõju oli eesti kunstile nõukogude režiimil. Selgitame, millisele positsioonile on jõudnud vaba eesti kunst maailmas. Analüüsime kokkuvõtvalt ühte kunstiteemalist artiklit ja teeme kokkuvõtte oma kunstialasest kogemusest ja võimest kunsti nautida.

1. Klassitsistlik arhitektuur
2. Klassitsistlik maal ja skulptuur
3. Akadeemiline e. salongikunst
4. Romantism
5. Realism
6. Impressionism
7. Postimpressionism
8. Skulptuur 19.saj
9. Arhitektuur 19.saj
10. Sümbolism, juugend
11. Fovism
12. Ekspressionism
13. Futurism
14. Kubism
15. Abstraksionism
16. Dadaism
17. Sürrrealism

18. Funktsionalism
19. Totalitaarne kunst
20. IIMS järgne kunst
21. Eesti kunsti seosed lääne kunstiga enne II MS
22. Nõukogude Eesti kunst
23. II MS järgne arhitektuur
24. Postmodernism arhitektuuris
25. II MS järgne skulptuur
26. II MS järgne maalikunst
27. Pop- kunsti süünd
28. Uued kunstiliigid
29. Uued meediad kunstis
30. 21.saj. kunst
31. Disain meie ümber
32. Ühiskond ja postmodernism
33. Kunstnik ühiskonna tundlikem liige
34. Kunst argielus ja näitusesaalis
35. Kunst igapäevases meied

10. klass

Joonestamine 1k

Miks me seda ainet õpetame?

Joonestamine on graafiline keel, mis võimaldab paberil anda edasi infot ruumilistest objektidest.

Sellist võimalust on vaja paljudel tehnilistel erialadel- arhitektid, konstruktorid, disainerid, elektroonikud, ehitajad, õmblejad, mööbli valmistajad ja teised. 35 tunnine joonestamise kursus annab algteadmised, et edaspidises elus lugeda lihtsaid jooniseid, neid ise koostada või jätkata vajadusel põhjalikumalt õpet, et luua jooniseid, millest saadakse aru või omandada võimet keerukate jooniste mõistmiseks

Milliseid oskusi õpilased saavad?

Selgeks saavad põhilised normid, mida joonistele esitatakse, tuttavaks saavad standardid, mis võimaldavad joonisest aru saada. Omandatakse oskus arusaadavalt kujutada ruumilisi objekte paberil. Areneb ruumiline mõtlemisvõime, käeline osavus, täpsus ja korralikkus.

Mida me tundide jooksul teeme?

Õpime selgeks joonestusalased standardid ja jooniste vormistamise. Tutvume kaasaegsete projekteerimisvõimalustega. Lahendame konstrueerimisülesandeid, õpime erinevaid projekteerimisvõtteid. Teeme jooniseid erinevatest objektidest. Tutvume tehnilise joonestamisega ja ehitusliku joonestamisega

Joonestamine kui graafiline keel

Tutvumine erialadega, kus vajatakse joonestamist

Töövahendid

Standardid

Joonte liigid

Arvutipõhine joonestamine

Jooniste vormistamine

Formaadid

Jooniste vormistamine

Mõõtude märkimine

Lihtsad joonestusvõtted

Geomeetriline joonestamine

Geomeetrilisi põhikonstruktsioonide

Täppis- ja lähiskonstruktsioonid

Ringjoone jagamine võrdseteks osadeks

Sujuvühendused

Ovaal ja ovoid.

Projektsioonid

Ristprojektsioon

Kaksvaade

Kolmvaade

Aksonomeetria

Kalddimeetria

Ristisomeetria

Kolmvaate ja teljestike seostamine, eskiis

Tehniline joonestamine

Toote sõlmed

Vaated, lõiked

Keermed, liited, nende lihtsustatud kujutised

Ehitusjoonised

Ehitusjooniste liigid

Leppemärgid, mõõdud

Projekteerimise üldpõhimõtted

Projekteerimisprogrammid

II kursus „Nüüdiskunsti süünd ja arengusuunad“

Õppesisu

Kunsti muutumine

Kunst moderniseeruva ajastul

Usk ühiskonna ja kunsti progressi. Tehnoloogia ja linnastumise võidukäik. Modernistlik arhitektuur ja tööstusdisain. Funktsionalism. Fotograafia ja illustreeritud ajakirjanduse levik ning mõju kunsti muutumisele. Modernistliku kunsti suunad: impressionism, postimpressionism, fovism, ekspressionism, futurism, kubism, konstruktivism, funktsionalism, abstraktsionism, dada, sürrealism. Isikuvabaduse manifestatsioon. Abstraktne versus figuratiivne kunst. Kunst totalitaarsetes riikides: sotsialistlik realism,

natsionaalsotsialistlik kunst. Puhas kunst väljaspool elu: abstraktne ekspressionism, minimalism, opkunst jne. Kunst ja sotsiaalsed liikumised. Postmodernism ja nüüdiskunst. Vaatenurkade paljus. Popkunst. Hüperrealism. Igapäevaelu tungimine kunsti. Happening, kehakunst, maakunst. Kontseptualism, idee kui kunst. Kunstiteose kui objekti kadumine. Kunstiliikide piiride hajumine. Postmodernistlik kunst. Mäng minevikuga, tsitaat, remiks, paroodia. Sotsiaalkriitiline kunst. Kunstnike ja vaatajate koostöö. Kollektiivsus ja anonüümsus kunstis. Kunstimeediumide paljus. Maalikunst. Installatsioon. Fotokunst. Videokunst. Performance. Kunst linnaruumis. Interaktiivne meediakunst. Netikunst.

Keskkond. Disain. Visuaalne meedia.

Inimsõbraliku ja turvalise elukeskkonna loomine: linnaplaneerimine, arhitektuur, maastikuarhitektuur, tootedisain, graafiline disain jne. Disainimine kui probleemilahendus. Erinevad vaatenurgad: funktsionaalsus ja esteetika, eetiline ja kultuuriline sõnum. Innovatsioon ning keskkonnateadlikkus disainis ja arhitektuuris. Meediakeskkond. Meediatarbija kui mõjutaja ja mõjutatav. Erinevad suhtluskeskkonnad. Väljendusvahendid visuaalses kommunikatsioonis. Muinsus- ja keskkonnakaitse ning autoriõiguste probleemistik.

Nüüdiskunsti nähtusi võrdlevad teemad

Abstraktsus ja kujutavus kunstis: vorm, kujund, värv, tähendus. 20. sajandi nn realismid: sürrealismist ja sotsrealismist kuni hüperrealismi ja videokunstini. Kunstiteos ja kontekst: vaatajad, koht ning aeg. Kunsti suunad/stiilid ja paralleelid teistes kunstiliikides: muusika, film, kirjandus, teater jt. Kunstiajaloo stiilide ja teoste tsitaadid nüüdisaja kunstis ja visuaalkultuuris. Disaini muutumine: puhtast vormist ning funktsioonist emotsioonide ja fantaasiateni. Kunsti, arhitektuuri ja disainiga seotud elukutsed. Valitud teemad aitavad mõista nüüdiskunsti erinevaid ilminguid. Valida kuni kolm teemat.

Loomingulised ja uurimuslikud projektid, õppekäigud

Käsitletavate teemade endast, oma kogemustest ja nüüdisajast lähtuv tõlgendamine. Visuaalse materjali kogumine, süstematiseerimine ja analüüsimine. Oma ideega sobiva väljendusvahendi valimine ja töö tegemine (joonistus, maal, kollaaž, ruumiline objekt, digitaalpilt, video, performance jne). Pildi ja teksti koosmõjud (graafiline kujundus, logo, kirjakujujundus). Probleemilahenduslikud disainiülesanded (mudel, joonis, eksperiment materjalidega jne). Töö esitlemine ja oma valikute põhjendamine. Kunstiteose analüüs ja loov interpreteerimine.

Projektid ja õppekäigud on seotud erinevate õpikeskkondadega: ateljee, loodus- ja linnakeskkond, muuseum, näitus, virtuaalkeskkond jne.

Valikkursus gümnaasiumile,

„Joonestamine 2”

35. tundi

Joonestamise valikkursusega taotletakse, et õpilane:

- 1) tunneb huvi tehnika, tehnoloogia ja/või disaineri loova töö vastu, saab aru selle rakenduslikust tähtsusest ning on motiveeritud iseseisvaks õppeks;
- 2) arendab ruumikujutusvõimet, mõtlemist, tähelepanu, graafilist kirjaoskust, loovust ja täpsust;
- 3) on omandanud süsteemse ülevaate ruumigeomeetristest objektidest ja probleemülesannete graafilistest lahendusmeetoditest ning kasutab korrektset joonestamisalast sõnavara;
- 4) suhtub lugupidavalt ja vastutustundlikult kaasinimeste loomingsusse ning väärtustab võimet ja oskust ise uut luua; väärtustab töö läbimõeldust, korrektsust ning praktilisust;

- 5) kasutab iseseisvalt erinevaid, sh elektroonilisi teabeallikaid, joonestamisalase teabe leidmiseks ning hindab kriitiliselt neis sisalduvat teavet;
- 6) rakendab ruumigeomeetrilisi probleeme lahendades teaduslikku meetodit;
- 7) saab ülevaate joonestamisalase teabe rakendamise seotud elukutsetest ning kasutab joonestamiskursusel omandatud teadmisi ja oskusi karjääri planeerides ning oma edaspidises elus;
- 8) võtab vastu igapäevaeluga seotud kompetentseid otsuseid, tuginedes teaduslikele, majanduslikele, eetilisele-moraalsetele seisukohtadele ja õigusaktidele, ning prognoosib otsuste tagajärge.

Kursuse lõpetamisel õpilane:

- väärtustab joonestamisalaseid teadmisi, oskusi ja hoiakuid tehnika- ja tehnoloogiaalase kirjaoskuse oluliste komponentidena ning on sisemiselt motiveeritud elukestvaks õppeks;
- on omandanud süsteemse ülevaate jooniste vormistamise, projekteerimise, jooniste saamise meetodite ja ruumigeomeetria objektide kohta ning nimetab objektide määramisandmed;
- analüüsib ning kirjeldab joonise järge objektide kuju ja suurust, objekti osade vastastikust asendit ja asukohta ruumis tasandiliste kujutiste abil ning loeb joonisel infot objekti kuju, suuruse ja tema osade vastastikuse asendi kohta;
- analüüsib ning hindab projektsioonide lihtsust, mõõdetavust ja piltlikkust ning vormistab joonised tavakohaselt;
- lahendab ruumigeomeetria probleeme teaduslikul meetodil graafiliselt tasandiliste kujutiste abil ning on omandanud ülevaate joonise esitatud graafilise teabe erinevatest esitusvõimalustest, sh infotehnoloogilistest vahenditest; oskab kriitiliselt hinnata tarkvaravahendite sobivust joonestamiseks;
- on omandanud arenenud ruumikujutluse, tähelepanu ja iseseisva mõtlemise võime;
- toob näiteid joonestamise rakendusvaldkondade kohta ning selgitab joonestamisalaste teadmiste ja oskuste osa tehnika- ja tehnoloogiaalases, disaini jt rakenduslike loovtööde jaoks ning igapäevases elus;
- suhtub oma ja teiste tööde vastutustundlikult;
- väärtustab loovust ja mitmekülgset läbimõeldud lahendusi, hindab vastutustundlikku ja säästvat eluviisi ning saab aru nende mõjust elukeskkonnale ja ühiskonnale;
- kasutab erinevaid joonestamisalase, sh elektroonilise info allikaid, analüüsib, sünteesib ja hindab neis sisalduvat teavet ning rakendab seda tulemuslikult objekte projekteerides ja ruumigeomeetria probleeme lahendades;
- kasutab joonestamist õppides ja probleeme lahendades otstarbekalt tehnoloogiavahendeid, sh IKT võimalusi.

Õppesisu

Joonistele esitatavad nõuded: normkiri, jooned, joonise formaat, kirjanurk ja raamjoon. Geomeetria konstruktsioonid: paralleel- ja ristsirgete joonestamine, sirglõigu, ringjoone ja nurga jaotamine osadeks. Projekteerimine ja selle liigid: tsentraal- ja paralleelprojekteerimine. Jooniste saamise põhilised meetodid. Kvooditud ristprojektsiooni meetodi olemus. Monge'i meetodi olemus. Punkt: koordinaadid; kaks- ja kolmvaade. Sirge: määramisandmed, jälgpunktid; kaks- ja kolmvaade. Sirge asend ekraanide suhtes: üld- ja eriasend. Eriasendiline sirge: horisontaal, frontaal, profiilsirge. Kahe sirge vastastikune asend: paralleelsed, lõikuvad ja kiivsed sirged. Sirglõigu pikkuse ja kaldenurga tuletamine. Tasand: määramisandmed. Tasandi asend ekraanide suhtes: üld- ja eriasend. Tasandilise objekti tõelise suuruse tuletamine. Aksonomeetria meetodi olemus. Liigid. Ristisomeetria teljestiku konstrueerimine, punkti ristisomeetria kujutis. Geomeetria kehad: liigid (tahk- ja pöördkehad) ja jaotus (korrapärane, mittekorrapärane, sümmeetriline, ebasümmeetriline); kehade kaks- ja

kolmvaated. Punkt geomeetrisel kehal: punkti puuduva projektsiooni tuletamine. Geomeetrisel kehadel tasandilised lõiked. Geomeetrisel kehadel pinnalaotused.

Muusika ainekava

Orissaare Gümnaasium

Alus: Vabariigi valitsuse 16.01.2011 määrus nr1 „Põhikooli riiklik õppekava“, Vabariigi valitsuse 06.01.2011 määrus nr 2 „Gümnaasiumi riiklik õppekava“

Muusika põhikoolis

1. Muusikaõpetusel on tähtis osa õpilase tundemaailma rikastamisel ja tasakaalustatud isiksuse arendamisel, muusikakultuurilise aluse rajamisel ning tervikliku maailmapildi kujunemisel, sotsiaal-kultuuriliste hinnangukriteeriumide ja muusikalise maitse kujundamisel.

2. Muusikaõpetuse oluliseks üleandeks on rahvuslike kultuuritraditsioonide säilitamine ja edasikandmine. Selles on oluline koht koorilaulu ja pillimängu edendamisel ning kaasaja muusika tutvustamisel.

3. Muusikaõpetuse ülesanded on muusikahuvi äratamine ja muusikakogemuse rikastamine; aktiivse ja emotsionaalse muusikataju, muusikalise kirjaoskuse, muusika teadliku kuulamise oskuse, muusikalise kujutlusvõime, mälu, tähelepanu, rütmide ja koordinatsiooni arendamine ning esitamisoskuse kujundamine. Muusikaõpetaja ülesanne on õpetada muusikat võimalikult mitmekesiselt vastu võtma, seda väärtustama ja ennast loovalt väljendama. Musitseerimises lähtutakse eakohasusest ja õpilaste muusikalise võimekusest.

4. Muusikaõpetuse põhitegevused on laulmine, pillimäng, muusika kuulamine, liikumine, muusikalise kirjaoskuse arendamine ja muusikaloo käsitlemine.

1.–3. klassis on muusikaõpetuse keskmes musitseerimisrõõmu tekitamine. Häälekujunduslikus töös on tähelepanu keskmes õigele hingamisele toetuv loomulik ülehäälnud laulmine. Olulisel kohal on õpilaste muusikaliste võimete, muusika kuulamise oskuse ja loovuse arendamine.

4.–6. klassis on peatähelepanu suunatud õpilase motivatsiooni, huvitatuse ja hinnangulise suhtumise kujundamisele. Vokaalsete võimete arendamisel pööratakse tähelepanu hääle kõlavusele, ilmekusele ning hääle individuaalsetele omadustele (tämbel, diapason). Arendatakse mitmehäälnud laulmist, iseseisva musitseerimise oskust, loovust ja improvisatsioonivõimet. Õpilaste muusikalist maailmapilti avardatakse erinevate maade rahvalaulude, muusikapalade ja tantsude kaudu.

7.–9. klassis on musitseerimise aluseks eakohane laulurepertuaar ja pillimäng. Muusikalisi teadmisi ja oskusi rakendatakse musitseerimisel, muusikavormide ja žanrite tundmaõppimisel.

1. Õppe- ja kasvatuseesmärgid

Põhikooli muusikaõpetusega taotletakse, et õpilane:

- 1) tunneb rõõmu muusikast ning tunnetab, teadvustab ja arendab musitseerimise kaudu oma võimeid;
- 2) tunneb huvi muusika kui kunstiliigi vastu ning kujundab enda esteetilist maitset;
- 3) mõtleb ja tegutseb loovalt ning väljendab end loominguliselt muusikaliste tegevuste kaudu;
- 4) kasutab muusikalistes tegevustes omandatud muusikalise kirjaoskuse põhialuseid;
- 5) väärtustab muusikat ning muusikategevust inimese, kultuuri ja igapäevaelu rikastajana;
- 6) teab ja hoiab rahvuskultuuri traditsioone, osaleb selle edasikandmises ning mõistab ja

austab erinevaid rahvuskultuure;

7) teadvustab ja väärtustab muusikateoste autorsust ning suhtub kriitiliselt infotehnoloogia ja meedia loodud keskkonda.

2. Õppeaine kirjeldus

Muusikaõpetus toetab õpilase individuaalse eripära kujunemist muusikalise eneseväljenduse kaudu. Muusikaõpetuses avatakse ja avardatakse võimalusi muusikaga tegelda ja muusikast rõõmutunda ning toetatakse elukestva muusikaharrastuse teket. Eesti ja maailma muusikakultuuri tutvustamisega kujundatakse õpilaste muusikalist maitset ning sotsiaalkultuurilisi väärtushinnanguid.

Muusika õppeaine koostisosad on:

- 1) laulmine;
- 2) pillimäng;
- 3) muusikaline liikumine;
- 4) omalooming;
- 5) muusika kuulamine ja muusikalugu;
- 6) muusikaline kirjaoskus;
- 7) õppekäigud.

Muusika on aine, mille õpetuse osad on üksteisega mitmetähenduslikus ja tihedas seoses, seetõttu on neid keeruline eraldada. Õppeaine koostisosad kattuvad muusikaliste tegevustega. Musitseerimise all mõistetakse igasugust muusikalist eneseväljendust, nagu laulmist, pillimängu, liikumist ja omaloomingut. Muusika kuulamisega arendatakse kuulamisoskust, tähelepanu, analüüsivõimet ja võrdlusoskust. Muusikaloos tutvustatakse erinevaid karaktereid, väljendusvahendeid, stiile, heliloojaid ja interpreete. Muusikalise kirjaoskuse all mõistetakse õppekavas sisalduva noodikirja lugemise oskust musitseerides. Õpilaste silmaringi ja muusikalise maitse kujundamiseks on vajalikud õppekäigud (sh virtuaalsed) kontserdipaikadesse, teatritesse ning muuseumidesse. Õpilaste üldkultuurilised teadmised põhinevad teadlikkusel kohalikust, omariigi ja Euroopa kultuuripärandist ning nende rollist maailmas. See hõlmab teadmisi peamistest kultuurisaavutustest (sh popkultuurist). Oluline on kontserdielu korraldamine oma koolis, etõpilastel tekiks muusika kuulamise harjumus ning ürituste korraldamise kogemus.

Muusika kaudu kujundatakse harmoonilist isiksust, puudutades nii keha, tundeid kui ka intellekti.

Muusikaõpetusel on tasakaalustav ja toetav roll õpilase emotsionaalses arengus ning teiste õppeainete omandamises.

Musitseerides arendatakse õpilase isikupära, omandatakse oskused ja teadmised üksi ja koos musitseerimiseks ning loominguliseks eneseväljenduseks. Rühmas ja üksi õppides arendatakse suhtlemis- ja koostööoskust, üksteise kuulamise oskust, ühtekuuluvustunnet, sallivust, paindlikkust ja emotsionaalset kompetentsust ning juhitakse õpilase enesehinnangut ja õpimotivatsiooni.

Ühislaulmise ja koorilauluga arendatakse sotsiaalseid oskusi ning kujundatakse isamaa-armastust.

Muusika ainekava koostades on lähtunud järgmistest põhimõtetest:

- 1) teadvustada ja tähtsustada ühislaulmise kui rahvusliku kultuuritraditsiooni olulist rolli;
- 2) rõhutada musitseerimiseosatahtsust;
- 3) julgustada ja toetada loomingulist eneseväljendust;
- 4) teadvustada ja süvendada õpilase isiklikku suhet muusikaga;
- 5) rõhutada muusika osa tasakaalustatud isiksuse eetilise-esteetiliste väärtushinnangute

kujundamisel, tunde- ja mõttemaailma arendamisel ning rikastamisel;
6) lähtuda õppes õppija vajadustest ning tähtsustada integreeritud tegevusi.

3. Üldpädevuste kujundamine ainevaldkonna õppeainetes

Kunstide valdkond võimaldab kõiki üldpädevusi loomulikult lõimida igapäevasesse õppetöösse nii I teooria kui ka praktika kaudu.

Väärtuspädevus. Kunstid rõhutavad kultuuriteadmisi ja ühisel kultuuripärandil põhinevat kultuuriruumi identiteedi osana. Kõigis tegevustes väärtustatakse individuaalset ning kultuurilist mitmekesisust. Käsitlevate teemade, analüüsivate kunstiteoste ja -sündmuste kaudu toetatakse eetiliste ja esteetiliste väärtushoiakute kujunemist. Praktiline loominguine tegevus ja selle üle arutlemine õpetavad teadvustama kunste eneseväljenduse vahendina, hindama erinevaid ideid, seisukohti ja probleemilahendusi ning austama autorsust. Kasvatatakse teadlikku ja kriitilist suhtumist erinevatesse infokanalitesse.

Sotsiaalne pädevus. Kunstiainete uurimuslikud ja praktilised rühmatööd, arutlused ja esitlused, ühismuuseumitsemine ja ühistes kunstiprojektides osalemine kujundavad koostöövalmidust ja üksteise toetamise väärtustamist. Kultuurisündmustel osalemine aitab kujundada kultuurilist ühtsustunnet. Kunstiteoste üle arutledes harjutatakse oma seisukohtade kaitsmist ning teiste arvamustest lugupidamist. Kunstiained teadvustavad inimese kui kujundaja ja kasutaja mõju, juhtides teadlikult ning jätkusuutlikult tegutsema nii looduses kui ka inimeste loodud ruumilistes ja virtuaalsetes keskkondades.

Enesemääratluspädevus. Loovülesannetes saadav pidev tagasiside ja eneseanalüüs aitavad õppida tundma oma huve ja võimeid ning kujundada positiivset enesehinnangut. Kultuuriliste ja sotsiaalsete teemade käsitlemine (vaadeldavad kultuurinähtused, kunstiteoste ja muusikapalade ainekujud ning sõnumid jne) aitab kujundada personaalset, sotsiaalset ja kultuurilist identiteeti.

Sihiks on integreerida noori nüüdisühiskonda ja toetada oma identiteedi väljendamist loomingus. Õpipädevus. Kunstides kujundatakse õpipädevust eriilmeliste ülesannete, õppemeetodite ja töövormide rakendamise kaudu, mis võimaldab õpilastel teadvustada ning kasutada oma õpistiili.

Nii individuaalselt kui ka rühmas lahendatavad uurimis- ja probleemülesanded eeldavad info hankimist, selle analüüsimist ja tõlgendamist ning õpitu kasutamist uudsetes olukordades. Kunstides saavad õpilased ise jõukohaseid ülesandeid luua, oma valikute sobivust kontrollida, uusioskusi katsetada ning järjekindlalt harjutada. Pidev tagasiside ja eneseanalüüs aitavad järjest suurendada õppija rolli oma õpitegevuse juhtijana.

Suhtluspädevus. Kunstiainetes on tähtsal kohal kunstiteostest, -stiilidest, -ajastutest, jms rääkimine, ulatudes lihtsast argikeelsest kirjeldusest ainespetsiifilise keelekasutuseni. Oma tööde esitlemine ning aruteludes erinevate seisukohtade võrdlemine ja kaitsmine toetavad väljendusoskuse kujunemist ning ainealase oskussõnavara kasutamist. Kunstides referatiivsete ja uurimistöde koostamine eeldab teabetekstide mõistmist ning juhib kasutama mitmesuguseid infoesitamise viise (teksti, joonist, skeemi, tabelit, graafikut). Kunstiainetes tutvutakse kunsti ja muusika kui kommunikatsioonivahenditega, õppides tundma neile eriomast mitteverbaalset keelt ning „tõlkides“ sõnumeid ühest keelest teise.

4. Lõiming teiste valdkonnapädevuste ja ainevaldkondadega

Nüüdisaegsele kultuurile on olemuslik interdistsiplinaarsus. Kunstid on tihedalt seotud kõigi inimtegevuse valdkondade ning oma ajastu mõtteviisidega. Inimeseks olemine, sotsiaalsed suhted ja maailm on oma erinevates avaldumisvormides kunstide aines, seega teiste ainevaldkondadega suhestumine on kunstide loomulik osa.

Kunstiainete ja teiste ainevaldkondade seostamiseks on palju võimalusi.

1. Väärtushoiakute kujundamine ja maailma kultuurilise mitmekesisuse teadvustamine.

Paljudes ainetes tutvutakse erinevate kultuuridega ning toetatakse kultuurilise ja sotsiaalse identiteedi kujunemist (kunstid, eesti keel ja kirjandus, võõrkeeled, ajalugu ja ühiskonnaõpetus, geograafia, käsitöö ja tehnoloogia, kehaline kasvatus). Kunstide kaudu saab eriti hästi teadvustada kultuuridevahelist dialoogi ja loovust nüüdisühiskonna innovatsiooni allikana.

2. Kattuvate või lähedaste mõistete kasutamine (kompositsioon, struktuur, rütm, plaan, stiil, variatsioon, improvisatsioon, liikumine, dünaamika jm): kunstid, keeled ja kirjandus, tehnoloogia, kehaline kasvatus.

5. Läbivad teemad

Kunstiainetes on võimalik kaasata kõiki läbivaid teemasid, kuigi mõnega on seotus tugevam. Teemad „Väärtused ja kõlblus“ ning „Kultuuriline identiteet“ on kunstiainetele eriomased. Õppesisus ja -tegevustes tutvutakse kohaliku ja maailma kultuuripärandiga, teadvustatakse kultuuri rolli igapäevaelus, kujundatakse avatud ja lugupidavat suhtumist nii erinevatesse kultuuritraditsioonidesse kui ka kaasaja kultuurinähtustesse. Väärtustatakse uute ideede ning isiklike kogemuste ja emotsioonide loomingulist väljendamist. Õpilasi suunatakse osalema ühiseidväärtusi kujundavatel kunstisündmustel (näitused, muuseumid, kontserdid ja etendused). Tähtis onnoorte endi osalemine/esinemine laulupidudel, muusikaüritustel ja õpilastööde näitustel.

Teemaga „Elukestev õpe ja karjääri planeerimine“ seondub kunstides oma võimete ja huvide teadvustamine, nii ainespetsiifiliste kui ka üldisemate mõtlemis- ja tegutsemisstrateegiatega, sh õpioskuste omandamine. Tutvutakse kunstide mitmekülgsete väljunditega igapäevaelus ning kunstidega seotud elukutsetega.

Läbiv teema „Tehnoloogia ja innovatsioon“ on seotud kunstidele omaste praktiliste loovtegevustega, mille vältel kasutatakse erinevaid oskusi ja vahendeid ning leiutatakse ja katsetatakse uusi võimalusi, toetades pidevalt muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas toimetuleva inimese kujunemist.

Eelnevaga haakub samuti läbiva teema „Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus“ lõimimine kunstide õppesse. Kunstides julgustatakse kujundama ja väljendama oma seisukohti ühiskonnas toimuvate protsesside kohta ning katsetama oma ideede arendamist ja elluviimist. Kunstiainetes teadvustatakse kunstitegevuste emotsionaalselt tasakaalustavat mõju, neist võivad alguse saada elu jooksul püsivad harrastused. See lõimub nii elukestva õppe põhimõtte teadvustamise kui ka läbiva teemaga „Tervis ja ohutus“. Kunstides kasutatakse paljusid materjale, töövahendeid ja instrumente, mille juures tuleb järgida ohutuse ning otstarbekuse printsiipe. Jälgitakse enda tervise ja ohutuse nõudeid tööprotsessis, suurt tähelepanu pööratakse erinevatele keskkondadele ja nende teadlikule kasutamisele. Kunstide erilise panuse teemad „Keskkonna ja jätkusuutlik areng“ ning „Teabekeskond“ käsitlemisel on valdkondliku vaatenurga lisamine. See hõlmab mitmekülgseid oskusi nagu informatsiooni leidmine muusika ja kunsti kohta, helilise ja visuaalse kommunikatsiooni väljendusvahendid, keskkonna visuaalne ja heliline kujundamine.

Tutvutakse andmebaasidega, meediakeskkonna võimalustega ja ohtudega ning autorikaitse küsimustega.

6. Hindamine

Õpitulemusi hinnates lähtutakse põhikooli riikliku õppekava üldosa ja teiste hindamist reguleerivate õigusaktide käsitlusest.

Muusikaõpetuses annab hindamine tagasisidet õpilase võimekuse ja tema individuaalse arengu kohta, on lähtekohaks järgneva õppe kujundamisele, stimuleerib ning motiveerib õpilast parematele tulemustele ja enesearendusele.

Hinnatakse õpilase teadmiste ja oskuste rakendamist muusikalistes tegevustes, arvestades

ainekavas taotletavaid õpitulemusi. Hindamine sisaldab kõiki muusikaõpetuse komponente: laulmist, pillimängu, muusikalist liikumist, omaloomingut, muusika kuulamist ja muusikalugu, muusikalist kirjaoskust ning ka õpilase aktiivsust, tunnist osavõttu, hinnangut enese ja kaasõpilaste osalemisele ning saavutustele õppes. Kirjalikke ülesandeid hinnates arvestatakse eelkõige töö sisu, kuid parandatakse ka õigekirjavead, mida hindamisel ei arvestata. Õpilase aktiivset osalemistkoolikooris, silmapaistvat esinemist kooliüritustel ning kooli esindamist konkurssidel ja võistlustel arvestatakse õppetegevuse osana koondhindamisel. Õpitulemusi hinnatakse suuliste sõnaliste ning numbriliste hinnetega. Õpitulemuste kontrollimise vormid peavad olema mitmekesised ning vastavuses õpitulemustega. Õpilane peab teadma, mida ja millal hinnatakse, mis hindamisvahendeid kasutatakse ning mis on hindamise kriteeriumid.

I kooliastmes hinnatakse peamiselt muusikalisi tegevusi: laulmist, pillimängu ja loovtegevusi. II ja III kooliastmes on suurem kaal muusikaliste teadmiste ning oskuste kasutamisel muusikalistes tegevustes.

Muusika ainekava

I kooliaste 2 tundi nädalas (a 70 tundi, kokku – 210 tundi)

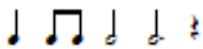

Kooliastme õpitulemused	Õpitulemused ja õppesisu	Metoodilised soovitus	Soovitused hindamiseks	Lõiming	Õpikeskkonna vajadus
* <i>Osaleb meeleldi muusikalistes tegevustes;</i> * Lähtub muusikat esitades selle sisust ja meeleolust;	Laulmine, pillimäng, liikumine, omalooming, muusika kuulamine.	Kõikide õpilaste võimalikult suur kaasamine muusikalistesse tegevustesse Vormid: individuaalne, paaris- ja rühmatöö; loovtöö; vestlus ja arutelu.	Eesmärgiks muusikalise arengu toetamine ja loovuse arendamine läbi muusikaliste tegevuste.	<i>Eesti keel, matemaatika, loodusõpetus, inimeseõpetus, tööõpetus kunst, kehaline kasvatus</i>	Liikumist võimaldav ruum, Orffi instrumentarium, plokkflöödid või 6-keelsed väikekanded, endavalmistatud pillid, astmetrepp, käemärgitabel, rütmikaardid, rütmimängud, rändnoot, noodijoonestikuga tahvel, rahvapillide pildid, heliloojate portreed, muusikakeskus HIFI, DVD-mängija, CD-d, DVD-d, internetiühendusega arvuti, noodistusprogramm

Laulmine * Laulab loomuliku häälega üksinda ja koos teistega klassis ning ühe- ja/või kahehäälses koolikooris; mõistab laulupeo tähendust * Laulab eesti rahvalaule (sh regilaule) ning peast oma kooliastme ühislause	<u>1.,2.,3., klass</u> * laulab loomuliku kehahoiu ja hingamise, vaba toonitekitamise ja selge diktsiooniga ning emotsionaalselt üksi ja rühmas; * mõistab ja väljendab lauldes muusika sisu ning meeleolu; * laulab eakohaseid laste-, mängu- ja mudellaule, kaanoneid ning teiste rahvaste laule; * laulab eesti rahvalaule ja regilaule seoses kalendritähtpäevadega; * laulab erineva karakteri, helilaadi, taktimõõdu ning tempoga laule õpetaja valikul; * laulab peast kooliastme ühislause: „Eesti hümn“ (F. Pacius), „Mu koduke“ (A. Kiiss), „Tiliseb, tiliseb aisakell“ (L. Wirkhaus); lastelaulud „Lapsed, tuppa“, „Teele, tee, kurekesed“, „Kevadel“ (Juba linnukesed), „Kevadpidu“ (Elagu kõik). <u>1.,2.,3., klass</u> Ühislaulud: Eesti hümn (Fr. Pacius); Mu koduke (A. Kiiss); Lapsed, tuppa; Tiliseb, tiliseb, aisakell (L. Wirkhaus); Kevadel (Juba linnukesed); Teele, tee, kurekesed; Kevadpidu;	* Õpilaste -vokaalsete võimete arvestamine ja arendamine individuaalsel ja rühmas laulmisel (solistid, ansamblid, koor); * Laulude õppimine: -kuulmise järgi, -käemärkide abil, -rütmitatud astmenoodi järgi - noodi järgi * Vestlus laulu sisust, heliloojast, teksti autorist. * Kaanonite rakendamine mitmehäälsel laulmisel ettevalmistamiseks.	Hindamisel arvestatakse: * loomulikku kehahoidu, selget diktsiooni, väljendusrikkust; * individuaalset ja/või rühmas laulmist lähtudes lapse loomulikest võimetest ja nende arengust; * aktiivset osavõttu ühislaulmisest. * Õpilase aktiivset osalemist koolikooris, silmapaistvat esinemist kooliüritustel ning kooli esindamist konkurssidel ja võistlustel arvestatakse õppetegevuse osana koondhindamisel.	<u>Eesti keel</u> õigekiri, silbitamine, teksti tähenduse mõistmine, hääldamine, diktsioon, laulutekstide autorid <u>Matemaatika</u> arvud, helipikkused, helikõrgused, taktimõõt, laulu vorm, võrdlus, liitmine-lahutamine, loendamine, loogika, mälu <u>Inimeseõpetus</u> kodu, kodumaa- ja rahvakalendriteemad; aeg (tempo) liiklus <u>Kehaline kasvatus</u> laulu- ja ringmängud, õige kehahoid ja keha tunnetamine laulmisel, hingamine	Naturaalklaver+tool, süntesaator, noodijoonestikuga tahvel, rändnoot, astmetrepp; käemärgitabel

* Laulab meloodiat käemärkide, astmetrepi ja noodipildi järgi ning kasutab relatiivseid helikõrgusi (astmeid); * kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes (laulmisel);	* Õpib tundma astmeid SO, MI, RA, LE, JO, RA₁, SO₁, JO¹, NA, DI ja tajuma astmemudeleid (SO-MI, SO-RA, SO-MI-RA jne.) kuulmise, käemärkide, rütmistatud astmenoodi järgi.	* Relatiivne meetod – laulmine astmetrepi, käemärkide, rändnoodi, rütmistatud astmete ja noodi järgi; *mudellaulude laulmine; * Kajamängud, rütmilis-meloodilised küsimus-vastus motiivid.		<u>Kunst/loodusõpetus</u> loodusandide (kastanite, tõrude, kivide vms) värvimine vastavalt astmete värvile, kasutamine astme- ja rütmitöös) <u>Matemaatika</u> helipikkused, helikõrgused, taktimõõt, laulu osad <u>Tööõpetus</u> (3.kl) paberist noodijoonestiku lõikamine ja papile vms kleepimine, selle kasutamine töös astmetega	
Pillimäng * Rakendab pillimängu kaasmängudes; * kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes (pillimängus)	<u>1.,2.,3. klass</u> * kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille lihtsamates kaasmängudes ja/või <i>ostinato</i>'des ning iseseisvates palades; * väljendab pillimängus muusika sisu ja meeleolu. <u>3.klass</u> * on omandanud 6-keelse väikekandle või plokkflöödi esmased mänguvõtted ning kasutab neid musitseerides; * seoses pillimänguga õpitakse tundma viulivõtit, tähtnimesid ja nende asukohta noodijoonestikul;	* Orffi pedagoogika – kaasmängud, <i>ostinato</i>, meloodilis-rütmilised improvisatsioonid; * Rütmimängud – rütmirondo, rütmikett, rütmilis-meloodilised küsimus-vastus motiivid; * tähtnime kasutamine plaatpillide ja plokkflöödi/6-keelse	Hindamisel arvestatakse: * individuaalset ja/või rühmas musitseerimist lähtudes lapse loomulikest võimetest ja nende arengust; *kandle või plokkflöödi mänguvõtete omandamist. *Õpilase aktiivset osalemist instrumentaalansambelis või orkestris,	<u>Matemaatika</u> noodi-, helikõrgused, taktimõõt <u>Tööõpetus</u> (3.kl) lihtsate rütmipillide valmistamine <u>Kehaline kasvatus</u> kehapillisaated, koordineerimine, hingamine, õiged mänguvõtted	Orffi instrumentaarium; plokkflöödid või 6-keelsed väikekanded, endavalmistatud pillid, rütmikaardid, rütmimängud.

		väikekandle mänguvõtete omandamisel.	silmapaistvat esinemist kooliüritustel ning kooli esindamist konkurssidel ja võistlustel arvestatakse õppetegevuse osana koondhindamisel.		
Muusikaline liikumine * kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes (liikumises);	1.,2.,3. klass * tunnetab ning väljendab muusika sisu, meeleolu ja ülesehitust liikumise kaudu; * tantsib eesti laulu- ja ringmänge.	* Orffi pedagoogika; rütmi, meloodia, dünaamika ja tempo tajumine liikumise kaudu; * individuaalne, paaris- ja rühmatöö.	Hindamisel arvestatakse: * sisu, meeleolu ja ülesehituse tunnetamist ja väljendamist lähtudes lapse loomulikest võimetest ja nende arengust.	<u>Kehaline kasvatus</u> muusikapala meeleolu ja sisu kujutamine liikumise kaudu, kehapillisaated, eesti laulu- ja ringmängud <u>Matemaatika</u> muusikapala ülesehitus	Liikumiseks sobiv ruum; muusikakeskus HIFI, DVD-mängija, CD-d, DVD-d
Omalooming <i>*Väärtustab enese ja teiste loomingu;</i> * kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes (omaloomingus);	1.,2.,3. klass * loob lihtsaid rütmilisi kaasmänge keha-, rütmi- ja plaatpillidel; * kasutab lihtsates kaasmängudes astmemudeleid; * loob lihtsamaid tekste: liisusalme, regivärsse, laulusõnu jne; * kasutab loovliikumist muusika meeleolu väljendamiseks.	* Orffi pedagoogika –omaloomingulised kaasmängud, tekstid, muusikaline liikumine; rütmilis-meloodilised improvisatsioonid; * Lihtsate rütmipillide valmistamine; * Kirjalik töö – töövihik.	Hindamisel arvestatakse: * ülesandes püstitatud eesmärkide täitmist; * muusikaliste teadmiste ja väljendusvahendite kasutamist.	<u>Eesti keel</u> Õigekiri, liisusalme, regivärsse loomine, <u>Kehaline kasvatus</u> muusikale liikumise kujundamine vastavalt laulu karakterile, kehapillisaated, koordinatsioon <u>Matemaatika</u> taktimõõt, muusika osad	Orffi instrumentarium, naturaalklaver, plokkflöödid/6-keelsed väikekanded, endavalmistatud pillid, astmetrepp, rütmikaardid rändnoot, noodijoonestikuga tahvel

				<u>Tööõpetus</u> (3.kl) lihtsate rütmipillide valmistamine	
Muusika kuulamine ja muusikalugu * Kirjeldab suunavate küsimuste järgi ning omandatud muusika oskussõnadega kuulatavat muusikat; * Kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes (muusika kuulamisel); * <i>Väärtustab enese ja teiste loomingut;</i>	<u>1., 2., 3. klass</u> * on tutvunud karakterpalu kuulates muusika väljendusvahenditega (meloodia, rütm, tempo, tämber, dünaamika ja muusikapala ülesehitus); * kirjeldab ning iseloomustab kuulatava muusikapala meeleolu ja karakterit, kasutades õpitud oskussõnavara; * väljendab muusika meeleolu ja karaktereid kunstiliste vahenditega; * seostab muusikapala selle autoritega. <u>1. klass</u> * eristab kuuldeliselt laulu ja pillimuusikat; <u>2. klass</u> * on tutvunud kuuldeliselt ja visuaalselt eesti rahvalaulu ja rahvapillidega (kannel, Hiiu kannel, lõõtspill, torupill, sarvepill, vilepill); <u>3. klass</u> * eristab kuuldeliselt marssi, valssi ja polkat.	* Vestlus, arutelu, individuaalne, paaris- ja rühmatöö; * Orff-pedagoogika – visuaalne kunst, dramatiseering, liikumine jne.; * Kirjalik töö – töövihik.	Hindamisel arvestatakse: * arutus- ja väljendusoskust muusika oskussõnavara kasutades; * laulu ja pillimuusika eristamist; * eesti rahvapillide tundmist (kuuldeliselt ja visuaalselt); * marsi, valsi ja polka, 2- ja 3-osalise taktimõõdu eristamist.	<u>Eesti keel</u> Õigekiri, sõnavara, väljendusoskus, arutus <u>Kunst</u> muusika meeleolu visualiseerimine <u>Matemaatika</u> võrdlemine, osad muusikas, erinevad taktimõõdud, loogika <u>Inimeseõpetus</u> (2., 3. kl) aeg (tempo) kodu- ja kodumaa <u>Tööõpetus</u> (3.kl) omavalmistatud rütmipillide kasutamine taktimõõdu eristamisel	Muusikakeskus HIFI, DVD-mängija, CD-d, DVD-d, VHS-id, internetiühendusega arvuti, heliloojate portreed, rahvapillide pildid,

Muusikaline kirjaoskus ja oskussõnad * Kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes (muusikalises kirjaoskuses);	* mõistab allolevate helivältuste, rütmifiguuride ja pauside tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes: 1., 2. klass * noodivältused, paus, rütmifiguurid: 3. klass: * rütmifiguurid ja paus: * tajub ja õpib laulma astmemudeleid erinevates kõrguspositsioonides: 1. klass: * astmetel SO, MI, RA, (JO) põhinevad mudelid 2. klass: * astmetel SO, MI, RA, LE, JO, RA₁, SO₁ põhinevad mudelid; * mõistab JO-võtme tähendust ning kasutab seda noodist lauldes; 3. klass: * astmetel SO, MI, RA, LE, JO, RA₁, SO₁, JO¹, NA, DI põhinevad mudelid; * JO- ja RA- astmerida (duur ja moll) seoses lauludega * mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas: a) meetrum, takt, taktimõõt, taktijoon, kordamismärk, kahekordne taktijoon,	* Individuaalne, paaris- ja rühmatöö; * Kirjalik töö – töövihik.	Hindamisel arvestatakse: * muusikalise kirjaoskuse ja oskussõnade mõistmist ja rakendamist laulmisel, pillimängus, muusika kuulamisel, muusikalises liikumises, omaloomingus.	Eesti keel Õigekiri, sõnavara, väljendusoskus Matemaatika Joon, noodivältused, taktimõõt, laulu osad, fermaat, sümbolid <u>Tööõpetus</u> (3.kl) rütmikaardid <u>Inimeseõpetus</u> meetrum, vaikselt, valjult, tempo <u>Kehaline kasvatus</u> rahvatants <u>Kunst</u> kõlavärv	Naturaalklaver, internetiühendusega arvuti, noodistusprogramm, astmetrepp, rändnoot, noodijoonestikuga tahvel, rütmikaardid, rütmimängud,

	noodijoonestik, noodipea, noodivars, astmerida, astmetrepp, punkt noodivältuse pikendajana; b) koorijuht, koor, ansambel, solist, eeslaulja, rahvalaul, rahvapill, rahvatants, dirigent, orkester, helilooja, sõnade autor; c) muusikapala, salm, refrään, kaanon, marss, polka, valss, <i>ostinato</i>, kaasmäng, eelmäng, vahemäng; d) rütm, meloodia, tempo, kõlavärv, vaikselt, valjult, <i>piano</i>, <i>forte</i>, fermaat; e) laulurepertuaariga tutvustatakse märke <i>latern</i>, <i>segno</i>, <i>volt</i>.				
Õppekäigud <i>* Huvitub muusikast nii koolis kui ka väljaspool kooli</i>	1., 2., 3. klass * kirjeldab kogetud muusikaelamusi ning avaldab nende kohta arvamust suulisel või muul looval viisil; * kasutab arvamust väljendades muusikalist oskussõnavara.	* Vestlus, arutelu, individuaalne, paaris- ja rühmatöö; * Muud loovad väljundid – visuaalne kunst, dramatiseering, liikumine; * Kirjalik töö – töövihik.	Hindamisel arvestatakse: * originaalsust; * väljendusoskust; * muusika oskussõnade kasutamist.	Eesti keel Sõnavara, k.a. muusikaline, väljendusoskus, arutlus Kunst Visuaalne muusikaelamuse kujutamine, Kehaline kasvatus Muusikaelamuse kujutamine liikumises	Kontserdid, muusikalavastused, muuseumid, õuesõpe;

				Tööõpetus Lihtsama pilli valmistamine	
				Matemaatika Loogika <u>Loodusõpetus</u> loodushääled, keskkonna hääled.	

II kooliastme õppetegevused:

- 1) ühe- ja kahehäälsuse rakendamine laulmisel;
- 2) kuulatud muusikapalade iseloomustamine, tuginedes muusika väljendusvahenditele ja oskussõnavarale;
- 3) eri rahvaste tantsude karakteri väljendamine liikumises;
- 4) muusika väljendusvahendite kasutamine erinevates muusikalistes tegevustes;
- 5) esinemisvõimaluste pakkumine ning loomingulise eneseväljenduse toetamine;

4. klass

4. klassi lõpetaja õpitulemused

- osaleb meeleldi muusikalistes tegevustes: laulmises, pillimängus, muusika kuulamises, liikumises; huvitub oma kooli ja kodukoha kultuurielust ning osaleb selles;
- laulab ühe- või kahehäälselt klassis oma hääle omapära arvestades;
- laulab koolikooris õpetaja soovitusel ja/või erinevates vokaalinstrumentaalkoosseisudes tunnis ning tunnivälises tegevuses; mõistab laulupeo traditsiooni ja tähendust;
- oskab kuulata iseennast ja teisi koos musitseerides, mõistab oma panust ning toetab ja tunnustab kaaslasi;
- oskab laulda eesti rahvalaulu (sh regilaulu) ning peast oma kooliastme ühislaule;
- kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi;
- julgeb esitada ideid ja rakendab võimetekohaselt oma loovust nii sõnaliselt kui ka erinevates muusikalistes eneseväljendustes, sh infotehnoloogia võimalusi kasutades;
- kirjeldab ning põhjendab suunavate küsimuste ja omandatud muusika oskussõnade abil kuulatavat muusikat; mõistab autorsuse tähendust;
- eristab kuuldeliselt vokaal- ja instrumentaalmuusikat;

Laulmine

Teema läbimisel õpilane:

- laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga ning väljendusrikkalt; on teadlik häälehoiu vajadusest;
- rakendab muusikalisi teadmisi ning arvestab muusika väljendusvahendeid üksi ja rühmas lauldes;
- laulab eakohaseid ühe- ja kahehäälseid laule ja kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule;

Pillimäng

Teema läbimisel õpilane:

- kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille kaasmängudes ja/või ostinato'des ning iseseisvates palades;
- võimaluse korral rakendab musitseerides 6-keelse väikekandle või plokkflöödi mänguvõtteid; seostab absoluutseid helikõrgusi pillimänguga;
- kasutab pillimängus muusikalisi teadmisi ja oskusi.

Omalooming

Teema läbimisel õpilane:

- loob rütmilis-meloodilisi improvisatsioone, kaasmänge ja/või ostinato'sid keha-, rütmi- ja plaatpillidel;
- loob tekste: regivärsse, lihtsamaid laulusõnu jne;

Muusika kuulamine ja muusikalugu

Teema läbimisel õpilane:

- kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendeid: meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit ja vormi;
- kuulab ning võrdleb vokaalmuusikat: hääleliike (sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, bass);
- kuulab ning eristab instrumentaalmuusikat: pillirühmi (klahv-, keel-, puhk- ja löökpillid);
- tunneb ja eristab eesti rahvamuusikat: rahvalaulu, -pille, -tantse; oskab nimetada eesti rahvamuusika suursündmusi;
- iseloomustab kuulatavat muusikapala ning põhjendab oma arvamust, kasutades muusika oskussõnavara;
- teadvustab muusikateoste autorikaitse vajalikkust ning on tutvunud sellega kaasnevate õiguste ja kohustustega.

Muusikaline kirjaoskus

Teema läbimisel õpilane:

- mõistab allolevate helivältuste, rütmifiguuride ja pausi tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes:
- mõistab taktimõõtude 2/4, 3/4, 4/4
- mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas: keelpilliorkester, muusikainstrumentide nimetused;
- kordavalt I ja II kooliastme muusikaline kirjaoskus ja oskussõnavara.

Õppekäigud

Teema läbimisel õpilane:

- arutleb ja avaldab oma arvamust muusikaelamuste kohta suulisel, kirjalikul või muul looval viisil;
- kasutab arvamust väljendades muusikalist oskussõnavara.

5.klass

5. klassi lõpetaja õpitulemused

- osaleb meeeldi muusikalistes tegevustes: laulmises, pillimängus, muusika kuulamises, liikumises; huvitub oma kooli ja kodukoha kultuurielust ning osaleb selles;
- laulab ühe- või kahehäälselt klassis oma hääle omapära arvestades;
- laulab koolikooris õpetaja soovitusel ja/või erinevates vokaalinstrumentaalkoosseisudes tunnis ning tunnivälises tegevuses; mõistab laulupeotraditsiooni ja tähendust;
- oskab kuulata iseennast ja teisi koos musitseerides, mõistab oma panust ning toetab ja tunnustab kaaslast;
- oskab laulda eesti rahvalaulu (sh regilaulu)
- kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi;
- julgeb esitada ideid ja rakendab võimetekohaselt oma loovust nii sõnaliselt kui ka erinevates muusikalistes eneseväljendustes, sh infotehnoloogia võimalusi kasutades;
- kirjeldab ning põhjendab suunavate küsimuste ja omandatud muusika oskussõnade abil kuulatavat muusikat; mõistab autorsuse tähendust;
- eristab kuuldeliselt vokaal- ja instrumentaalmuusikat;
- leiab iseloomulikke jooni eesti ja teiste maade rahvamuusikas.

Laulmine

Teema läbimisel õpilane:

- laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga ning väljendusrikkalt; on teadlik häälehoiuvajadusest;
- rakendab muusikalisi teadmisi ning arvestab muusika väljendusvahendeid üksi ja rühmas lauldes;
- laulab eakohaseid ühe- ja kahehäälsid laule ja kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste

laule;

Pillimäng

Teema läbimisel õpilane:

- kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille kaasmängudes ja/või ostinato'des ning iseseisvates palades;
- võimaluse korral rakendab musitseerides 6-keelse väikekandle või plokkflöödi mänguvõtteid; seostab absoluutseid helikõrgusi pillimänguga;
- kasutab pillimängus muusikalisi teadmisi ja oskusi.

Omalooming

Teema läbimisel õpilane:

- loob rütmilis-meloodilisi improvisatsioone, kaasmänge ja/või ostinato'sid keha-, rütmi- ja plaatpillidel;
- kasutab improvisatsioonides astmemudeleid;
- loob tekste: regivärsse, lihtsamaid laulusõnu jne;
- kasutab muusika karakteri ja meeleolu väljendamiseks loovliikumist.

Muusikaline liikumine

Teema läbimisel õpilane:

- tunnetab ja väljendab liikumises meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat ning vormi;
- tantsib eesti laulu- ja ringmänge;
- väljendab liikumise kaudu eri maade rahvamuusikale (sh rahvatantsudele) iseloomulikke karaktereid.

Muusika kuulamine ja muusikalugu

Teema läbimisel õpilane:

- kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendeid: meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit ja vormi;
- kuulab ning võrdleb vokaalmuusikat: kooriliike (laste-, poiste-, mees-, nais-, segakoor); koore ja dirigente kodukohas; tuntumaid Eesti koore; teab Eesti laulupidude traditsiooni;
- kuulab ning eristab instrumentaalmuusikat: pillirühmi (klahv-, keel-, puhk- ja löökpillid) ja sümfooniaorkestrit;
- tunneb ja eristab eesti rahvamuusikat: rahvalaulu, -pille, -tantse; oskab nimetada eesti rahvamuusika suursündmusi;
- on tutvunud Soome, Vene, Läti, Leedu, Rootsi ja/ või Norra muusikatradsioonidega ja suhtub neisse lugupidavalt;
- iseloomustab kuulatavat muusikapala ning põhjendab oma arvamust, kasutades muusika oskussõnavara;
- teadvustab muusikateoste autorikaitse vajalikkust ning on tutvunud sellega kaasnevate õiguste ja kohustustega.

Muusikaline kirjaoskus

Teema läbimisel õpilane:

- mõistab allolevate helivältuste, rütmifiguuride ja pausi tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes;
- mõistab taktimõõtude 2/4, 3/4, 4/4 ja laulurepertuaarist tulenevalt kaheksandik taktimõõdu tähendust ning arvestab neid musitseerides;
- mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas: sümfooniaorkester, kammerorkester, keelpilliorkester, džässorkester, partituur, brääsbänd muusikainstrumentide nimetused;
- kordavalt I ja II kooliastme muusikaline kirjaoskus ja oskussõnavara.

Õppekäigud

Teema läbimisel õpilane:

- arutleb ja avaldab oma arvamust muusikaelamuste kohta suulisel, kirjalikul või muul looval viisil;
- kasutab arvamust väljendades muusikalist oskussõnavara.

III kooliastme õppetegevused:

- 1) ühe- ja kahehäälsuse rakendamine laulmisel;
- 2) pillimänguoskuse rakendamine üksi ja koos musitseerides;
- 3) isiklike, põhjendatud seisukohtade avaldamine muusika kuulamisel, tuginedes muusika väljendusvahenditele ja oskussõnavarale;
- 4) muusika meeleolu, stiili ja vormi väljendamine liikumise kaudu lähtuvalt kujutlusvõimest;
- 5) loominguliste ideede teostamiseks sobivate muusika väljendusvahendite leidmine ja kasutamine;
- 6) esinemisvõimaluste pakkumine ning loomingulise eneseväljenduse toetamine;

7. klass

7. klassi lõpetaja õpitulemused

- osaleb meeeldi muusikalistes tegevustes ning kohalikus kultuurielus; aktsepteerib muusika erinevaid avaldusvorme;
- laulab ühe- või mitmehäälselt rühmas olenevalt oma hääle omapärast;
- oskab kuulata iseennast ja kaaslasi ning hindab enda ja teiste panust koos musitseerides; suhtub kohustetundlikult endale võetud ülesannetesse;
- oskab laulda eesti rahvalaulu (sh regilaulu) ning peast oma kooliastme ühislauke;
- kasutab noodist lauldes relatiivseid helikõrgusi (astmeid);
- rakendab üksi ja rühmas musitseerides teadmisi muusikast ning väljendab erinevates muusikalistes tegevustes oma loomingulisi ideid;
- väljendab oma arvamust kuulatud muusikast ning põhjendab ja analüüsib seda muusika oskussõnavara kasutades suuliselt ja kirjalikult;
- leiab iseloomulikke jooni teiste maade rahvamuusikas ning toob eesti rahvamuusikaga võrreldes esile erinevad ja sarnased tunnused;
- väärtustab heatasemelist muusikat elavas ja salvestatud ettekandes;
- teab autoriõigusi ning sellega kaasnevat õigusi ja kohustusi; huvitub muusikaalasest tegevusest ja väärtustab seda ning osaleb kohalikus kultuurielus;
- valdab ülevaadet muusikaga seotud elukutsest ja võimalustest muusikat õppida;
- kasutab infotehnoloogia vahendeid muusikalistes tegevustes.

Laulmine

Teema läbimisel õpilane:

- laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni, puhta intonatsiooniga ja väljendusrikkalt ning arvestab esitatava muusikapala stiili; järgib häälehoidu häälemurdeperioodil;
- laulab eakohaseid ühe- ja kahehäälsid laule ja kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule;

Pillimäng

Teema läbimisel õpilane:

- kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille kaasmängudes ja/või ostinato'des ning iseseisvates palades;
- võimaluse korral rakendab musitseerides 6-keelse väikekandle või plokkflöödi mänguvõtteid; seostab absoluutseid helikõrgusi pillimänguga;
- kasutab pillimängus muusikalisi teadmisi ja oskusi.

Omalooming

Teema läbimisel õpilane:

- loob rütmilis-meloodilisi improvisatsioone, kaasmänge ja/või ostinato'sid keha-, rütmi- ja plaatpillidel;
- loob tekste: regivärsse, lihtsamaid laulusõnu jne;

Muusika kuulamine ja muusikalugu**Teema läbimisel õpilane:**

- kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendid (meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit) ning muusikateose ülesehitust;
- eristab kõla ja kuju järgi keel-, puhk-, löökpille; teab nimetada tuntud heliloojaid, interpreete, dirigente, ansambleid, orkestreid ning muusika suursündmusi;
- tunneb eesti pärimusmuusika tänapäevaseid tõlgendusi;
- on tutvunud Araabia, Austraalia, Hiina, Jaapani, India, Indoneesia ja Juudi muusikapärandiga ning suhtub sellesse lugupidavalt;
- arutleb muusika üle ja analüüsib seda oskussõnavara kasutades; võtab kuulda ja arvestab teiste arvamust ning põhjendab enda oma nii suuliselt kui ka kirjalikult;
- tunneb autoriõigusi ja nendega kaasnevaid kohustusi intellektuaalse omandi kasutamisel (sh internetis).

Muusikaline kirjaoskus**Teema läbimisel õpilane:**

- mõistab allolevate helivältuste, rütmifiguuride ja pausi tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes:
- mõistab taktimõõtude 2/4, 3/4, 4/4
- mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas: sümfooniaorkester, kammerorkester, keelpilliorkester, partituur, muusikainstrumentide nimetused;
- kordavalt I ja II kooliastme muusikaline kirjaoskus ja oskussõnavara.

Õppekäigud**Teema läbimisel õpilane:**

- arutleb, analüüsib ja põhjendab oma arvamust muusikaelamuste kohta suulisel, kirjalikul või muul looval viisil;
- kasutab arvamust väljendades teadmisi ja muusikalist oskussõnavara.

8. klass**8. klassi lõpetaja õpitulemused**

- osaleb meeleldi muusikalistes tegevustes ning kohalikus kultuurielus; aktsepteerib muusika erinevaid avaldusvorme;
- laulab ühe- või mitmehäälselt rühmas olenevalt oma hääle omapärast;
- laulab koolikooris õpetaja soovitusel ja/või musitseerib erinevates vokaalinstrumentaalkoosseisudes; mõistab ja väärtustab laulupeo sotsiaal-poliitilist olemust ning muusikahariduslikku tähendust;
- oskab kuulata iseennast ja kaaslasi ning hindab enda ja teiste panust koos musitseerides; suhtub kohustetundlikult endale võetud ülesannetesse;
- rakendab üksi ja rühmas musitseerides teadmisi muusikast ning väljendab erinevates muusikalistes tegevustes oma loomingulisi ideid;
- väljendab oma arvamust kuuldu muusikast ning põhjendab ja analüüsib seda muusika oskussõnavara kasutades suuliselt ja kirjalikult;
- leiab iseloomulikke jooni teiste maade rahvamuusikas ning toob eesti rahvamuusikaga võrreldes esile erinevad ja sarnased tunnused;
- väärtustab heatasemelist muusikat elavas ja salvestatud ettekandes;
- teab autoriõigusi ning sellega kaasnevaid õigusi ja kohustusi; huvitub muusikaalasest tegevusest ja väärtustab seda ning osaleb kohalikus kultuurielus;

- valdab ülevaadet muusikaga seotud elukutsest ja võimalustest muusikat õppida;
- kasutab infotehnoloogia vahendeid muusikalistes tegevustes.

Laulmine

Teema läbimisel õpilane:

- laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni, puhta intonatsiooniga ja väljendusrikkalt ning arvestab esitatava muusikapala stiili; järgib häälehoidu häälemurdeperioodil;
- kasutab teadlikult muusikalisi teadmisi nii üksi kui ka rühmas lauldes;
- osaleb laulurepertuaari valimisel ja põhjendab oma seisukohti;
- laulab ea- ja teemakohaseid ühe-, kahe- ning paiguti kolmehäälsed laule ja kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule;

Pillimäng

Teema läbimisel õpilane:

- kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille, võimalusel plokkflööti või 6-keelset väikekannelt kaasmängudes ja/või ostinato'des ning iseseisvates palades;
- rakendab musitseerides kitarril lihtsamaid akordmänguvõtmeid ning lähtub absoluutsetest helikõrgustest (tähtnimedest) pillimängus;
- kasutab muusikat esitades muusikalisi teadmisi ja oskusi.

Muusikaline liikumine

Teema läbimisel õpilane:

- tunnetab ja rakendab liikudes muusika väljendusvahendeid;
- väljendab liikumise kaudu erinevate maade rahvamuusikale iseloomulikke karaktereid.

Omalooming

Teema läbimisel õpilane:

- loob improvisatsioone keha-, rütmi- ja plaatpillidel;
- loob kindlas vormis rütmilis-meloodilisi kaasmänge ja/või ostinato'sid keha-, rütmi- ja plaatpillidel;
- loob tekste: regivärsse, laulusõnu jne;-
- väljendab muusika karakterit ja meeoleolu ning enda loomingulisi ideid liikumise kaudu.

Muusika kuulamine ja muusikalugu

Teema läbimisel õpilane:

- kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendid (meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit) ning muusikateose ülesehitust;
- eristab pop-, rokk-, džäss-, filmi- ja lavamuusikat;
- eristab kõla ja kuju järgi keel-, puhk-, löök- ja klahvpille ning ja pillikoosseise; teab nimetada tuntud heliloojaid, interpreete, dirigente, ansambleid, orkestreid ning muusika suursündmusi;
- tunneb eesti pärimusmuusika tänapäevaseid tõlgendusi;
- on tutvunud Hispaania, Põhja- ja Ladina-Ameerika muusikapärandiga ning suhtub sellesse lugupidavalt;
- Rock ja popmuusika 20. sajandil
- Popmuusika Eestis
- arutleb muusika üle ja analüüsib seda oskussõnavara kasutades; võtab kuulda ja arvestab teiste arvamust ning põhjendab enda oma nii suuliselt kui ka kirjalikult;
- tunneb autoriõigusi ja nendega kaasnevaid kohustusi intellektuaalse omandi kasutamisel (sh internetis).

Muusikaline kirjaoskus

Teema läbimisel õpilane:

- mõistab allolevate helivältuste, rütmifiguuride ja pausi tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes:

- mõistab taktimõõtude 2/4, 3/4, 4/4 ja laulurepertuaarist tulenevalt kaheksandik taktimõõdu tähendust ning arvestab neid musitseerides;
- mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas:
 - sümfooniaorkester, kammerorkester, keelpilliorkester, džässorkester, partituur, muusikainstrumentide nimetused;
 - ooper, operett, ballett, muusikal, sümfoonia, instrumentaalkontsert, spirituaal, gospel;
- kordavalt I ja II kooliastme muusikaline kirjaoskus ja oskussõnavara.

Õppekäigud

Teema läbimisel õpilane:

- arutleb, analüüsib ja põhjendab oma arvamust muusikaelamuste kohta suulisel, kirjalikul või muul looval viisil;
- kasutab arvamust väljendades teadmisi ja muusikalist oskussõnavara.

Muusika gümnaasiumis

Gümnaasiumi muusikaõpetusega taotletakse, et õpilane:

- 1) väärtustab muusikat kui olulist osa inimkonna kultuurist; teadvustab ennast rahvuskultuuri kandjana;
- 2) osaleb muusikaelus ning kujundab valmisoleku elukestvaks muusikaharrastuseks;
- 3) mõistab ja väärtustab kooriliikumise ning laulupidude sotsiaal-poliitilist olemust ja muusikahariduslikku tähendust;
- 4) rakendab ning arendab musitseerimise kaudu oma teadmisi, muusikalisi võimeid ja oskusi;
- 5) valdab põhiteadmisi ajastute ja maade muusikast ning kultuuride arengust;
- 6) rakendab loovust muusikalises eneseväljenduses;
- 7) oskab muusikat kriitiliselt kuulata, analüüsida ja tõlgendada ning selle üle arutleda;
- 8) teadvustab ja järgib intellektuaalse omandiga kaasnevaid õigusi ja kohustusi; kasutab nüüdisaegseid infotehnoloogiavahendeid.

1. Õppe- ja kasvatusesmärgid

Gümnaasiumi muusikaõpetusega taotletakse, et õpilane:

- 1) väärtustab muusikat kui olulist osa inimkonna kultuurist; teadvustab ennast rahvuskultuuri kandjana;
- 2) osaleb muusikaelus ning kujundab valmisoleku elukestvaks muusikaharrastuseks;
- 3) mõistab ja väärtustab kooriliikumise ning laulupidude sotsiaal-poliitilist olemust ja muusikahariduslikku tähendust;
- 4) rakendab ning arendab musitseerimise kaudu oma teadmisi, muusikalisi võimeid ja oskusi;
- 5) valdab põhiteadmisi ajastute ja maade muusikast ning kultuuride arengust;
- 6) rakendab loovust muusikalises eneseväljenduses;
- 7) oskab muusikat kriitiliselt kuulata, analüüsida ja tõlgendada ning selle üle arutleda;
- 8) teadvustab ja järgib intellektuaalse omandiga kaasnevaid õigusi ja kohustusi; kasutab nüüdisaegseid infotehnoloogiavahendeid.

2. Õppeaine kirjeldus

Õppeaine koostisosad on:

- 1) musitseerimine ja omalooming;
- 2) muusika kuulamine ja muusikalugu;
- 3) õppekäigud.

Muusika õpetamisega gümnaasiumiastmes taotletakse tasakaalustatud isiksuse eetilise-esteetiliste väärtushinnangute kujundamist ning tunde- ja mõttemaailma rikastamist. Olulisel

kohal on musitseerimine: õpilase isikliku suhte teadvustamine ja süvendamine muusikaga – laulmise ja pillimänguga, omaloominguliste katsetuste julgustamine ning toetamine põhikoolis omandatud muusikalist kirjaoskust rakendades. Eriiselt tähtsustatakse ja teadvustatakse ühislaulmist ning koorilaulu kui rahvuslikku kultuuritraditsiooni.

Erinevate ajastute muusika kuulamise kaudu kujundatakse teadlikku ja kriitiliselt mõtlevat muusikakuulajat ning kontserdikülastajat. Muusikat kuulates ja muusikaloos tutvustatakse eri ajastute väljendusvahendeid, stiile, heliloojaid ja interpreete ning arutletakse nende üle. Kontserdielu elavdamise seisukohalt on otstarbekas koostöö kohaliku muusikakooliga, samuti külalisesinejate kutsumine kooli ja oma õpilastele esinemisvõimaluste pakkumine. Õpilaste silmaringi avardavad ja muusikalist maitset kujundavad õppekäigud kontsertidele, teatritesse ning muusikaga seotud paikadesse: muuseumidesse, stuudiosse, kõrgkoolidesse jms.

3. Gümnaasiumi õpitulemused

Gümnaasiumi lõpetaja:

- 1) on omandanud valmisoleku muusikaliseks tegevuseks; osaleb võimaluse korral koolikooris ja/või erinevates vokaal-instrumentaalkoosseisudes ja kohalikus muusikaelus;
- 2) rakendab oma võimeid ja oskusi muusikalistes tegevustes, kasutades omandatud muusikateoreetilisi teadmisi; oskab kuulata ja arvestada kaaslast;
- 3) on omandanud ülevaate erinevate ajastute üldkultuurilisest taustast ning oskab luua seoseid nende ajastute muusikakultuuriga;
- 4) teab kuulatud muusikanäidete põhjal erinevate ajastute põhilisi tunnusoone, olulisemaid žanreid ja vorme ja oskab neid omavahel võrrelda;
- 5) väljendab kuulatud muusika kohta oma arvamust ning võrdleb, analüüsib ja argumenteerib, toetudes teadmistele ning muusika oskussõnavarale;
- 6) oskab leida muusikaalast infot erinevatest teabeallikatest; oskab koostada referaate, kirjutada esseesid, kontserdiarvustusi, uurimistöid muusikast, kasutades nüüdisaegseid infotehnoloogia võimalusi;
- 7) on tutvunud autorikaitse seadustega ning teadvustab intellektuaalse omandiga kaasnevaid õigusi ja kohustusi;
- 8) on laulupeo traditsiooni austaja ja edasikandja laulja, tantsija, pillimängija või muusikateadliku publikuna; väärtustab ühislaulmist kui rahvuslikku kultuuritraditsiooni.

4. Õppetegevus

Õppetegevust kavandades ja korraldades:

- 1) lähtutakse õppekava alusväärtustest, üldpädevustest, õppeaine eesmärkidest, õppesisust ja oodatavatest õpitulemustest ning toetatakse lõimingu teiste õppeainete ja läbivate teemadega;
- 2) taotletakse, et õpilase õpikoormus (sh kodutööde maht) on mõõdukas, jaotub õppeaasta ulatuses ühtlaselt ning jätab piisavalt aega puhata ja huvitegevustega tegelda;
- 3) võimaldatakse õppida individuaalselt ning üheskoos teistega (iseseisvad, paaris- ja rühmatööd), et toetada õpilase kujunemist aktiivseks ning iseseisvaks õppijaks, kes arvestab kaaslast ning väärtustab koostööd;
- 4) kasutatakse diferentseeritud õppeülesandeid, arvestades sealjuures õpilaste individuaalsust;
- 5) rakendatakse nii traditsioonilisi kui ka tänapäevaseid infotehnoloogiatel põhinevaid õpikeskkondi ning õppematerjale ja -vahendeid;
- 6) laiendatakse õpikeskkonda: õppekäigud kontsertidele, teatritesse, muuseumidesse, stuudiosse, muusikakoolidesse, looduskeskkonda, näitustele, raamatukogudesse jne;
- 7) kasutatakse mitmekesist ja tänapäevast õppemetoodikat;
- 8) leitakse võimalusi tunnivälise muusikaringide tegevuseks (solistid, ansamblid, orkestrid jm);

9) arvestatakse võimaluse korral õpilaste valikutega/ettepanekutega õppetöö kavandamisel ning kaasatakse õpilasi erinevate ürituste korraldamisel.

Gümnaasiumi õppetegevused on:

- 1) ühe- ja mitmehäälnelaulmine;
- 2) vokaalsete võimete kujundamine;
- 3) muusika kuulamine, vestlused/arutelu ja kirjalikud tööd muusikast;
- 4) teadmiste ja muusikalise kirjaoskuse rakendamine muusitseerimisel ja muusika kuulamisel;
- 5) iseseisva muusikalise eneseväljenduse ja esinemisoskuse toetamine ning soodustamine;
- 6) pillimängu rakendamine muusitseerides;
- 7) õppekäigud (sh virtuaalsed).

Gümnaasiumis pööratakse tähelepanu individuaalsete oskuste arendamisele, isikupärase mõtlemise süvendamisele ning õpilaste sotsiaalsete oskuste rakendamisele muusikalistes tegevustes, kasutades mitmekesiseid õppevorme ning -meetodeid. Klassitunnis lauldakse nii ühe- kui ka mitmehäälselt (ühislaul), kooris kolme- või neljahäälselt.

Muusikalises omaloomingus innustatakse õpilasi loomingulisi ideid ellu viies kasutama nii traditsioonilisi kui ka erinevaid multimeedia vahendeid. Muusikat kuulates tähtsustub kuulatud muusika põhjal oma arvamuse väljendamine ning selle argumenteeritud põhjendamine nii suuliselt kui ka kirjalikult, toetudes teadmistele ja muusika oskussõnavarale. Nii muusikatunnis kui ka klassi- ja koolivälises tegevuses (koorid, solistid, erinevad pillikoosseisud jm) kujundatakse õpilaste isikupärase esinemisoskust ja ettevõtlikkust tegevusi planeerides ning korraldades.

Silmaringi ja teadmiste avardamiseks käiakse kontsertidel, muusikaetendustel ja õppekäikudel, mida võimaluse korral seostatakse kursuse teemadega.

5. Hindamine

Hindamisel lähtutakse vastavatest gümnaasiumi riikliku õppekava üldosa sätetest.

Muusikaõpetuses annab hindamine tagasisidet õpilase võimekuse ja tema individuaalse arengu kohta, on lähtekoht järgneva õppe kujundamisele ning stimuleerib ja motiveerib õpilast paremate tulemustele ja enesearendusele.

Hinnatakse õpilase teadmiste ja oskuste rakendamist muusikalistes tegevustes, arvestades ainekavastaotletavaid õpitulemusi. Hindamine sisaldab kõiki muusikaõpetuse komponente: muusitseerimist (laulmist, pillimängu, omaloomingut), muusika kuulamist ja muusikalugu, väljendusoskustkirjalikes ja suulistest aruteludes ning aktiivsust õppetöös ja -käikudel. Kirjalikke ülesandeid hinnates arvestatakse eelkõige töö sisu, kuid parandatakse ka õigekirjavead, mida hindamisel eiarvestata. Õpilase aktiivset osalemist koolikooris, silmapaistvat esinemist kooliüritustel ning kooliesindamist konkurssidel ja võistlustel võib arvestada õppetegevuse osana kokkuvõtval hindamisel.

Õpitulemuste kontrollimise vormid peavad olema mitmekesised ning vastavuses õpitulemustega.

Õpilane peab teadma, mida ja millal hinnatakse, mis hindamisvahendeid kasutatakse ning mis on hindamise kriteeriumid.

10.klass

I kursus „Muusika I“

Kursuse lõpetamisel õpilane:

- on teadlik oma muusikalistest võimetest ning oskustest laulmises, pillimängus ja omaloomingus;
- oskab muusikanäidete põhjal võrrelda keskaja, renessansi, baroki ja klassitsismi ning oma arvamusi argumenteeritult põhjendada;

• väljendab oma arvamust muusikast ja analüüsib külastatud muusikaüritusi (võimaluse korral siduda muusikaloo teemadega), rakendades varasemaid teadmisi ja muusikaalast sõnavara.

Õppesisu.

Musitseerimine (laulmine, pillimäng, omalooming)

Laulud vokaalsete võimete, esinemisoscuse ning kriitilise mõtlemise arendamiseks, muusikaloo illustreerimiseks ja tundeelu rikastamiseks. Pillimängu rakendamine ühismusitseerimisel ja muusikaloo illustreerimiseks. Omalooming – kaasmängude loomine lauludele, muusikalised improvisatsioonid.

Muusika kuulamine ja muusikalugu.

Muusika teke ja olemus. Muusika väljendusvahendid. Muusika roll vanadel kultuurrahvastel ja tänapäeva ühiskonnas.

Keskaeg.

Ajastu kultuurilooline taust ja muusika väljendusvahendid. Gregooriuse laul, missa, mitmehäälsuse ja noodikirja kujunemine, rüütlikultuur.

Renessanss.

Ajastu kultuurilooline taust ja muusika väljendusvahendid. Polüfoonilise muusika areng, ilmalik laul ja seltskonnamuusika, instrumentaalmuusika, reformatsioon ja muutused kirikumuusikas.

Barokk.

Ajastu kultuurilooline taust ja muusika väljendusvahendid. Õukonnamuusika, ooper, oratoorium, passioon, kontsert, prelüüd ja fuuga.

Klassitsism.

Ajastu kultuurilooline taust ja muusika väljendusvahendid. Sonaaditsükkel, keelpillikvartett, sümfoonia, instrumentaalkontsert, reekviem, klassikaline sümfooniaorkester, ooperi areng. Muusikanäited järgmiste heliloojate loomingu: Monteverdi, Händel, J. S. Bach, Vivaldi, Haydn, Mozart, Beethoven jt.

Õppekäigud.

1. Muusikaürituse külastamine vähemalt kord kursuse vältel ning asjakohase arvamuse avaldamine muusikalist oskussõnavara kasutades.
2. Õppekäigud muusikaga seotud paikadesse (kontserdid, muusikalavastused, kõrgkoolid, stuudiod, muuseumid, raamatukogud jne) vähemalt kord kursuse vältel.

11. klass

II kursus „Muusika II“

Kursuse lõpetamisel õpilane:

- arendab oma muusikalisi võimeid laulmises, pillimängus ja omaloomingus;
- oskab muusikanäidete põhjal võrrelda romantismiajastu muusikat varasemate ajastute muusikaga ning oma arvamusi argumenteeritult põhjendada;
- oskab leida Eesti ja Euroopa muusikakultuuri seoseid;
- väljendab oma arvamust ja analüüsib külastatud muusikaüritusi (võimaluse korral siduda muusikaloo teemadega), rakendades varasemaid teadmisi ja muusikaalastsõnavara.

Õppesisu

Musitseerimine (laulmine, pillimäng, omalooming)

Laulud vokaalsete võimete, esinemisoscuse ning kriitilise mõtlemise arendamiseks, muusikaloo illustreerimiseks ja tundeelu rikastamiseks. Pillimängu rakendamine ühismusitseerimisel ja muusikaloo illustreerimiseks. Omalooming – kaasmängude loomine lauludele, muusikalised improvisatsioonid.

Muusika kuulamine ja muusikalugu

Romantism

Ajastu kultuurilooline taust ja muusika väljendusvahendid. Soololaul, instrumentaalsed väikevormid, programmiline muusika (sümfooniline poeem), lavamuusika (ooper, ballett, operett). Rahvuslikud koolkonnad. Hilisromantism.

Muusikanäited järgmiste heliloojate loomingust: Schubert, Chopin, Liszt, Berlioz, Verdi, Wagner, Tšaikovski, Sibelius, Grieg, R. Strauss jt.

Muusika 20. ja 21. sajandil

Ajastu kultuurilooline taust ja muusika väljendusvahendid. Massikultuur ja kõrgkultuur. Impressionism, ekspressionism, neoklassitsism. Ülevaade 20. sajandi II poole muusikastiilidest ja -suundadest.

Muusikanäited järgmiste heliloojate loomingust: Debussy, Ravel, Stravinski, Schönberg, Orff, Britten, Prokofjev, Šostakovitš, Messiaen, Cage, Boulez, Reich, Glass, Gershwin jt.

Õppekäigud.

1. Muusikaürituse külastamine vähemalt kord kursuse vältel ning põhjendatud arvamuse avaldamine.
2. Õppekäigud muusikaga seotud paikadesse (kontserdid, muusikalavastused, kõrgkoolid, stuudiod, muuseumid, raamatukogud jne) vähemalt kord kursuse vältel.